

کانون‌های پژوهشی مدارس علمیه خواجه‌رازان

(آیین‌نامه، آموزه‌ها، برنامه‌ها، سیرهای مطالعاتی رویش)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

پژوهش راهی روشن در آغاز فصل رویش است کانون‌های پژوهشی سطح ۲ جایگاهی است برای آموزش و پرورش و تربیت پژوهشگران برجسته در عرصه‌های مختلف علوم اسلامی. بسته آموزشی پژوهش که در همین راستا تهیه شده است شامل موارد زیر است:

۱. آئین‌نامه کانون‌های پژوهشی سطح دو؛
۲. دوره‌های آموزشی کانون؛
۳. آئین‌نامه سیرهای مطالعاتی؛
۴. دوازده سیر مطالعاتی.

امید است اجرای این برنامه راهبردهای مطالعاتی و عملیاتی پرورش پژوهشگران برجسته در علوم حوزوی را مقدر سازد.

معاونت پژوهش

مدیریت امور پژوهشی واحدهای حوزوی

آیین نامه «تشکیل کانون های پژوهشی مدارس علمیه خواهران»

فصل اول: کلیات

ماده (۱) به منظور ترویج فرهنگ پژوهش، تربیت نیروهای مستعد و علاقمند به تحقیق و گسترش، تعمیق و ارتقای فعالیت های علمی، کانون های پژوهشی مدارس علمیه که در این آیین نامه «کانون» نامیده می شوند، تشکیل می شود.

ماده (۲) کانون، تشکلی حوزوی است که در چهار چوب ضوابط و مقررات مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران، بدون وابستگی به احزاب و گروه ها، به فعالیت علمی - پژوهشی می پردازد. این تشکل حوزوی برای گرد هم آمدن استعداد های پژوهشی مدرسه و آموزش روشمند تألیف، تحقیق و مقاله علمی تشکیل می شود و با برگزاری دوره های آموزش پژوهش و کارگاه های مطالعاتی اهداف خود را تحقق می بخشد.

ماده (۳) کانون زیر نظر مدرسه علمیه فعالیت می کند و کلیه فعالیت های انجام شده به عنوان «کانون پژوهشی مدرسه علمیه» ثبت و معرفی می شود.

ماده (۴) کانون دارای مهر و نشان مخصوص خواهد بود (در صورتی که چند مدرسه با هم اقدام به تأسیس کانون کنند مهر کانون به نام مدرسه ای است که کانون در آنجا تشکیل می شود.) و اظهار نظر رسمی به نام کانون، پس از تایید مسئول ذیربط صورت می گیرد.

ماده (۵) مدت زمان فعالیت کانون از تاریخ تشکیل به مدت نامحدود خواهد بود.

ماده (۶) کانون خود را ملزم به رعایت کلیه ضوابط و مقررات مرکز و مدرسه علمیه ذیربط می داند.

فصل دوم: اهداف و وظایف

ماده (۷) اهداف کانون پژوهشی به شرح ذیل است:

۱-۷ - شناسایی استعدادهای پژوهشی و جذب آنها.

۲-۷ - تقویت روحیه پرسشگری، آزاد اندیشی، نقد و مناظره و حقیقت جویی مبتنی بر آموزه های دینی.

۳-۷ - دانش افزایی و مهارت افزایی علاقه مندان مستعد و حمایت از آنها.

۴-۷ - فرهنگ سازی برای رقابت علمی سالم میان پژوهشگران.

۵-۷ - هدایت و جهت دهی به انگیزه های پژوهشی و بهره برداری بهینه از ظرفیت های موجود.

۶-۷ - ایجاد نشاط علمی در طلاب و پژوهشگران.

ماده ۸) کانون برای دستیابی به اهداف فوق، وظایف زیر را بر عهده دارد:

- ۸-۱- شناسایی و سازماندهی نیروهای مستعد و علاقمند به پژوهش در میان طلاب، فارغ التحصیلان و پژوهشگران.
- ۸-۲- شناسایی نیازهای آموزشی و پژوهشی پژوهشگران.
- ۸-۳- ارائه خدمات ویژه آموزشی - پژوهشی در جهت توانمند سازی پژوهشگران.
- ۸-۴- انجام فعالیت های پژوهشی از جمله برگزاری نشست های علمی، فراخوان مقالات و ...
- ۸-۵- تعامل با سایر کانون ها و نیز برقراری ارتباط با مراکز علمی - پژوهشی.
- ۸-۶- اطلاع رسانی به اعضاء و فارغ التحصیلان از طریق تهیه بروشور، جزوه و
- ۸-۷- تهیه محتوای نشریه پژوهشی مدرسه

فصل سوم: شرایط لازم برای ایجاد کانون در مدرسه

ماده ۹) مدرسی می تواند نسبت به ایجاد کانون اقدام نمایند که دارای شرایط زیر باشند:

- ۹-۱. مکان مناسب
- کانون برای برگزاری کلاس ها و ارتباط با اعضاء به مکانی مناسب احتیاج دارد.
- ۹-۲. توان تأمین هزینه ها و امکانات نرم افزاری و سخت افزاری کانون
- ۹-۳. دسترسی به اساتید مجرب و متخصص در هر رشته مطالعاتی (تاریخ، ادیان، فرق، علوم قرآن، مهدویت، مطالعات زنان، علوم سیاسی، کلام و عقائد
- ۹-۴. مدیر و معاون توان مند که دارای شرایط زیر باشد::
- ۹-۴-۱- تعداد علاقه مندان به پژوهش با حد نصاب (۲۰ نفر). (این تعداد به خاطر احتمال کاهش پژوهش گران معین شده است)

فصل چهارم: برنامه های کانون ها

ماده ۱۰) برنامه های کانون ها به دو دسته برنامه های بلند مدت و میان مدت تقسیم می شود:

- ۱۰-۱- برنامه های میان مدت

۱. فرهنگ سازی پژوهش (ترویج روحیه حقیقت جویی در بین طلاب).

۲. استعداد سنجی از میان علاقه مندان به تحقیق.

۴. آموزش روش های پژوهش (منبع شناسی نقد، مهارت نویسندگی و مقاله نویسی و

۵. تمهید لوازم پژوهش (زبان).

۶. عمق بخشی به برنامه درسی.

۷. بر گذاری فراخوان مقالات و معرفی و چاپ آثار فاخر

۱۰-۲- برنامه های بلند مدت

۱. تأسیس پژوهشکده ها و مراکز تحقیقاتی

۲. تربیت پژوهشگران در سطح عالی

۳. تعامل با مراکز تحقیقاتی داخلی

۴. برگزاری کنگره ها و همایش های علمی در سطح کشوری

۵. حمایت از پژوهشگران (معنوی و مادی)

۶. انتشار نتایج پژوهش های دینی در نشریات علمی

فصل پنجم: شرایط و انواع عضویت

ماده (۱۱) شرایط اعضاء کانون به شرح زیر است:

۱۱-۱-۲- مستعدو علاقه مند به تحقیق

۱۱-۲-۲- امکان حضور در برنامه های کانون به مدت حداقل ۲ ساعت در هفته .

۱۱-۲-۳- اتمام پایه دوم تحصیلی (ورودی دیپلم) و پایه چهارم (ورودی سیکل)

تبصره : عضویت اساتید دارای مجوز تدریس و طلاب فارغ التحصیل دارای صلاحیت های عمومی و اجتماعی ، در کانون بلا مانع است.

فصل ششم: ساختار

ماده (۱۲) کانون دارای دو نوع عضویت ، ثابت و وابسته می باشد

ماده ۱۳) هر کانون دارای یک هسته مرکزی است که اعضاء ثابت آن را تشکیل می دهد و اعضاء آن عبارتند از معاون پژوهش مدرسه - دو نفر از اساتید مجرب و آشنا به امور پژوهشی ، دو نفر از طلاب عضو با انتخاب اعضاء وابسته (این اعضا سالانه انتخاب می شوند).

ماده ۱۴) مسئولیت کانون با معاون پژوهش مدرسه است و مدیر بر کلیه فعالیت های کانون نظارت دارد.

ماده ۱۵) کانون با عضویت حداقل ۱۰ نفر (علاوه بر اعضا هسته مرکزی) تشکیل می شود.

ماده ۱۶) دبیر کانون که با تصمیم گیری هسته مرکزی انتخاب می شود ، مسئولیت برنامه ریزی اجرایی کانون را بر عهده دارد و بر حسن اجرای مصوبات کانون نظارت می کند و در برابر کلیه امور اجرایی مربوط به کانون و فعالیت های آن مسئول است.

ماده ۱۷) کانون غیر از اعضاء اصلی، دارای اعضاء افتخاری نیز هست. اعضاء افتخاری عبارتند از اساتید و پژوهشگران برجسته که دارای مقام علمی بوده و در پیشبرد اهداف کانون به عنوان ارائه دهنده خدمات موثر شرکت خواهند کرد.

ماده ۱۸) اعضا وابسته ، رسماً به عضویت کانون پذیرفته می شوند.

ماده ۱۹) هر یک از اعضاء وابسته ، سالانه مبلغی را که میزان آن توسط مرکز تعیین می شود ، به عنوان حق عضویت پرداخت می کنند.

ماده ۲۰) تمامی اعضا موظف به رعایت آیین نامه های داخلی و سایر مصوبات کانون می باشند.

ماده ۲۱) هر یک از اعضاء در انجام فعالیت های پژوهشی و استفاده از امکانات و مزایای کانون نسبت به دیگران حق تقدم دارد.

ماده ۲۲) عضویت اعضا با استعفا کتبی یا از دست دادن یکی از شرایط لازم یا عدم ایفای وظایف (مانند غیبت بیش از حد در جلسات کانون) یا عدم پرداخت حق عضویت سالانه ، خاتمه می یابد.

فصل هفتم: وظایف هسته مرکزی کانون

ماده ۲۴) وظایف هسته مرکزی عبارت است از:

۲۴-۱- شناسایی و جذب اعضاء وابسته و افتخاری.

۲۴-۲- برگزاری دوره های آموزش پژوهش و نظارت بر نحوه اجرای دوره ها.

۲۴-۳- برگزاری منظم جلسات ماهانه و تصمیم گیری راجع به برنامه های کانون.

۲۴-۴- تنظیم آیین نامه های داخلی و دستورالعمل ها.

۲۴-۵- بررسی و قبول استعفاء اعضاء.

۲۴-۶- تعیین و تنظیم برنامه های سالانه و تصویب فعالیت های پیشنهاد شده به کانون .

۲۴-۷- همکاری در اجرای مصوبات مرتبط گروه علمی- پژوهشی منطقه و مرکز.

۲۴-۸- تنظیم بودجه مورد نیاز کانون.

۲۴-۹- تنظیم گزارش عملکرد نیم ساله و ارائه به گروه علمی- پژوهشی منطقه از طریق مدیر.

۲۴-۱۰- تشکیل گروه‌های مطالعاتی و نظارت بر عملکرد آنها.

۲۴-۱۱- تعیین اساتید راهنما جهت هدایت و پشتیبانی علمی گروه‌های مطالعاتی.

۲۴-۱۲- نظارت بر خروجی‌های دوره‌های آموزشی و سازماندهی آنها در فعالیت های پژوهشی.

فصل هشتم: وظایف دبیر کانون

ماده ۲۵) دبیر کانون می‌تواند از میان پژوهشگران فعال با تصمیم‌گیری هسته مرکزی انتخاب شود و هدایت برنامه های اجرایی کانون را به دست گیرد.

۲۵-۱- برگزاری جلسات کانون و هماهنگی با اعضا

۲۵-۲- تنظیم گزارش کامل جلسات و تصمیم گیریها

۲۵-۳- پیگیری مصوبات جلسات و اجرایی کردن آنها

۲۵-۴- تعامل با مدارس هم جوار جهت تحقق اهداف کانون و تکمیل اعضا

۲۵-۵- هماهنگی برای برگزاری دوره های آموزشی و کارگاه های مطالعاتی

۲۵-۶- ثبت نام اعضا وابسته و تعامل با آنها

۲۵-۷- تعامل با اعضا ثابت و نظارت بر تشکیل گروههای مطالعاتی و برگزاری دوره ها

فصل نهم: مشارکت مدارس هم جوار در کانون

ماده (۱) مدارس علمیه واقع در یک شهر، می‌توانند به طور مشترک اقدام به تاسیس کانون نمایند. در این صورت یکی از مدارس با توافق سایرین یا بر اساس تعداد اعضا وابسته، به عنوان محل تشکیل کانون در نظر گرفته می‌شود و مسئولیت کانون بر عهده معاون پژوهش همان مدرسه خواهد بود. این عمل فوائد قابل توجهی دارد. از قبیل:

۱۱-۱- استفاده از امکانات یکدیگر برای تحقق اهداف (مثل: کتابخانه، نرم افزارها، اساتید و....)

۱۱-۲- مشورت در راستای پیشبرد اهداف

۱۱-۳- جلوگیری از موازی کاری و اتلاف وقت

۱۱-۴- آگاهی هر مدرسه از وضعیت پژوهشی طلاب خود (نقاط قوت و ضعف در امر پژوهش)

۱۱-۵- فراهم شدن زمینه بهتر برای شناسایی نیروهای قوی و مستعد و اساتید مجرب در جهت پیشبرد اهداف

۱۱-۶- ایجاد زمینه رقابت مثبت و ایجاد نشاط علمی و انگیزه کافی برای طلاب (بدالله مع الجماعه)

برنامه‌ها و آموزه‌های «کانون پژوهشی»

پژوهش، نتیجه‌ی تلاش علمی دانش پژوه و بازتاب تفکرات، نظرات و کاوش علمی او در کسب نتایج است و آنچه محقق را به ضرورت نگارش و می‌دارد تلاش در گسترش دانش، ترویج، تولیدات علمی، نظریه‌پردازی‌ها و حل مسائل مجهول همراه با نوآوری و خلاقیت است. لازمه‌ی نهادینه‌سازی پژوهش در حوزه‌ی علمیه، توجه به عوامل رشد دهنده، تقویت کننده از یک سو و توجه به کاستی‌ها و نقاط ضعف حوزه در عملکردها و آثار پژوهشی و برنامه‌ریزی جهت اصلاح کاستی‌ها از سوی دیگر است. کانون‌های پژوهشی مدارس که چندی است با نیازسنجی‌های انجام گرفته پا به عرصه گذاشته‌اند؛ بستری مناسب برای آموزش پژوهش، تربیت پژوهشگر ماهر و اصلاح شیوه‌های ناکارآمد پژوهشی به شمار می‌روند. ایفای نقش مناسب در زمینه‌ی آموزش مهارت‌های پژوهشی مستلزم توجه به رهنمودها و خطوط کلی در قالب برنامه‌های جامع است و از آنجایی که برنامه‌ی آموزش پژوهش به عنوان محور تربیت پژوهشگر، وظیفه‌ی تربیت نیروی پژوهشی مطلوب و ماهر را بر عهده دارد؛ باید بر اساس سرفصل‌ها در متون دقیق و نوین تنظیم شده و توسط اساتید ماهر در این فن به اجرا درآید. منظور از پژوهشگر در این برنامه، فردی است که با بهره‌گیری از فرصت‌ها و امکانات برنامه‌ی آموزشی، مهارت‌های پژوهشی خود را گسترش داده و با تمرین و ممارست فراوان بر کاربست فنون و روش‌های پژوهشی مسلط گردیده است. از این رو تدوین دقیق متون بر اساس سرفصل‌های آموزشی پیشنهاد شده در برنامه‌های مهارتی و انتخاب اساتید ماهر در این فن باعث ارتقاء محصولات پژوهشی و تربیت نیروی انسانی مطلوب در این رشته خواهد شد.

اهداف و برنامه:

اهداف این برنامه در راستای چشم انداز نظام آموزشی - پژوهشی مطلوب بوده و موجب تحول در وضعیت علمی مدارس تابعه خواهد شد. اهداف از قرار زیر است:

۱. ایجاد زیرساخت‌های پژوهشی در مدارس علمیه
۲. اصلاح شیوه‌های ناکارآمد پژوهشی و جایگزینی شیوه‌های نوین و کارآمد
۳. مهارت افزایی طلاب و تربیت پژوهشگران برجسته

ضرورت وجود کانون‌های پژوهشی

۱. انسجام نیروهای پژوهشی و حاکمیت روح جمعی بر پژوهش‌ها
۲. مهارت افزایی ادبی و پژوهشی طلاب
۳. اصلاح شیوه‌های ناکارآمد پژوهشی و جایگزینی شیوه‌های نوین و کارآمد
۴. یکدست‌سازی قوانین و شیوه‌های پژوهشی در تمام حوزه‌ها

آموزه‌های کانون پژوهشی

۱. مهارت (هرگونه فعالیت پژوهشی که آثارش در رفتار و عملکرد پژوهشگران قابل مشاهده است)
۲. اخلاق (ویژگی‌ها و صفات مطلوب که در کیفیت فرآیند محصول پژوهشی تأثیر مستقیم دارد)
۳. بهداشت (ایجاد نشاط و آمادگی مورد نیاز هنگام فعالیت‌های پژوهشی از طریق رعایت بهداشت، تغذیه، ورزش یا به عبارتی سلامت جسم)

مراحل اجرای برنامه کانون‌ها

۱. تدوین سرفصل‌های آموزشی
۲. تدوین و تألیف متون بر اساس سرفصل‌ها
۳. انتخاب اساتید ماهر در عرصه آموزش پژوهش
۴. انتخاب روش آموزشی
۵. برگزاری دوره‌های زمان بندی شده و ارزیابی هر دوره

مخاطبان دوره

۱. طلاب پایه‌های ۳، ۴ و ۵ سطح ۲
۲. فارغ التحصیلان سطح ۲ و طلاب و فارغ التحصیلان سطوح بالاتر حوزوی که آموزه‌های مورد نظر برنامه را نگذرانده اند.
۳. اساتید پژوهشی (مدرسان «روش تحقیق»، راهنما، مشاور و داور) و کادر پژوهشی

کتاب‌شناسی عمومی و کتابخانه‌شناسی (پیش‌نیاز)		عنوان
مهارت کتاب‌شناسی برای مطالعات علمی و شناخت منابع دست اول		تعریف
۱. بهینه‌سازی زمان در استفاده از منابع ۲. آشنایی با منابع دست اول در علوم پایه‌ی حوزوی ۳. عمق بخشی به پژوهش‌های علمی به وسیله‌ی کتاب‌شناسی		ضرورت
۳. اعتبار علمی تحقیقات ۴. افزایش جامعیت پژوهش	۱. بهره‌وری در زمان ۲. رشد انگیزه مطالعه و پژوهش	فواید و آثار
۶. کتاب‌شناسی توصیفی دایرة المعارف‌ها و اصطلاح‌نامه‌ها ۷. معجم شناسی لفظی ۸. معجم شناسی موضوعی ۹. فهرست‌سازی منابع ۱۰. فیش‌نوسی آدرسی	۱. مهارت استفاده از نرم افزار کتابخانه‌ای ۲. منبع‌شناسی رشته‌ای و موضوعی ۳. مهارت اعتباریابی کتاب ۴. کتاب‌شناسی عمومی ۵. کتاب‌شناسی توصیفی	سرفصل‌های آموزشی

کتاب‌شناسی عمومی و کتابخانه‌شناسی (پیش‌نیاز)	عنوان
۱. بازدید از کتابخانه‌های عمومی ۲. بازدید از کتابخانه‌های تخصصی ۳. آموزش روش کتاب‌شناسی	روش آموزش
	زمان آموزش: ۱۲ ساعت کارورزی و تمرین: ۱۰ ساعت طول دوره: ۳ ماه
۱. کتاب‌شناسی توصیفی در یک رشته‌ی حوزوی ۲. فهرست‌سازی منابع دست اول و دست دوم در یک رشته‌ی حوزوی	روش ارزیابی

مهارت نرم افزاری (پیش نیاز)	عنوان
مهارت استفاده علمی و تخصصی از رایانه و سایت های اینترنتی	تعریف
توان استفاده از سایت های علمی توان استفاده از نرم افزارهای علمی بهره وری در زمان	ضرورت
<ol style="list-style-type: none"> ۱. توان افزایشی در استفاده ی علمی از سایت ها ۲. جلوگیری از اتلاف وقت و سرمایه ۳. مهارت استفاده از منابع علمی دور از دسترس 	فواید و آثار
<ol style="list-style-type: none"> ۱. آشنایی با نرم افزارهای علوم اسلامی ۲. مهارت استفاده از کتابخانه های دیجیتالی ۳. مهارت استفاده از سایت های علمی ۴. مهارت استفاده علمی از اینترنت 	سرفصل های آموزشی

مهارت مطالعه (پیش نیاز)	عنوان
افزایش بهره‌وری در کمیت مطالعه به همراه تمرکز	تعریف
<ol style="list-style-type: none"> ۱. جلوگیری از اتلاف توان پژوهشی ۲. تسهیل در فرآیند یادگیری 	ضرورت
<ol style="list-style-type: none"> ۱. افزایش توان دستیابی به مقاصد نویسنده ۲. بهره‌وری در زمان ۳. سهولت در مطالعه ۴. درک علمی صحیح از اثر با مطالعه هدفمند ۵. افزایش گستره مطالعات 	فواید و آثار
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تندخوانی و افزایش بهره‌وری. ۲. مهارت مرور ۳. آموزش روش مطالعه ۴. مهارت پیش مطالعه ۵. مهارت دقیق خوانی ۶. مهارت مطالعه اجمالی ۷. مهارت مطالعه علمی و تفصیلی ۸. مهارت در نگرش خاص به مطالب (نگرش تاریخی، نگرش تفسیری،...) <p>مهارت مطالعه اکتشافی. ۱۰. مهارت مطالعه انتقادی</p>	سرفصل‌های آموزشی

مهارت مطالعه (پیش نیاز)	عنوان
<p>آموزش: ۷ ساعت کارورزی و تمرین: ۱۰ ساعت طول دوره: یک ماه و نیم</p>	<p>زمان برنامه</p>
<p>۱. امتیاز دهی بر اساس مطالعه اکتشافی ۲. امتیاز دهی بر اساس مهارت پیش مطالعه با نگرش خاص</p>	<p>روش ارزیابی</p>

نگارش عمومی (مقدماتی)	عنوان
مهارت در تدوین مطالب علمی به روش صحیح و قابلیت استفاده و ارائه اثر	تعریف
۱. مهارت افزایشی در نگارش عمومی و رعایت اسلوب‌های نویسندگی ۲. تسهیل در فرآیند ثبت و ارائه آثار علمی	ضرورت
۱. حفظ کیفیت برداشت‌ها و تحلیل‌ها ۲. بهره‌ورزی در زمان ۳. جلوگیری از تکرار مراجعه ۴. افزایش مدیریت پژوهش ۵. مهارت‌افزایی در توان نگارش علمی و رعایت نثر معیار ۶. کمک به استفاده کنندگان متن علمی	فواید و آثار
۱. مهارت شروع نگارش ۲. مهارت آیین و علائم نگارشی ۳. مهارت روان‌نویسی ۴. مهارت استفاده از آرایه‌های ادبی ۵. مهارت یادداشت برداری ۶. آشنایی با انواع روشها و قالب‌های نگارش ۷. آشنایی با نثر معیار ۸. آشنایی با فن ویرایش (ادبی و محتوایی) ۹. مهارت بازنویسی	سرفصل‌های آموزشی

نگارش عمومی (مقدماتی)	عنوان
<p>آموزش: ۱۵ ساعت کارورزی و تمرین: ۲۰ ساعت طول دوره: ۳ ماه</p>	<p>زمان برنامه</p>
<p>۱. امتیازدهی به یادداشت‌های علمی ۲. امتیازدهی به متن‌های روان ، واضح و خوانا ۳. امتیازدهی به بازنویسی اثر علمی</p>	<p>روش ارزیابی</p>

مهارت پژوهش (مقدماتی)		عنوان
		تعریف
		آموزش روش پژوهش و تحلیل و بررسی مسأله بر اساس موضوع خاص
		ضرورت
۳. ایجاد نظم شکلی و محتوایی در بدنه تحقیق	۱. آشنایی با روش صحیح پژوهش و تحقیق ۲. کسب مهارت عنوان یابی	
		فواید و آثار
۳. مهارت تحلیل و بررسی نظریات ۴. مهارت قلم فرسایی نویسنده	۱. بهره‌وری در زمان ۲. بهره‌وری در توان پژوهش	
		سرفصل‌های آموزشی
۱۱. مهارت تدوین بدنه‌ی مسأله ۱۲. مهارت مفهوم شناسی و تعیین واژگان کلیدی ۱۳. مهارت مداخل نویسی ۱۴. مهارت تنظیم بدنه‌ی تحقیق و تنظیم منظومه‌ی مطالب ۱۵. مهارت فیش نویسی ۱۶. مهارت مستندسازی ۱۷. مهارت مستندسازی ۱۸. مهارت نتیجه‌گیری ۱۹. مهارت چکیده نویسی ۲۰. مهارت نمایه زنی	۱. آشنایی با روش صحیح پژوهش و آسیب شناسی روش های ناکارآمد . ۲. بررسی پژوهش کلاسیک و نوین و اعتبار سنجی روش ها ۳. تعیین پیش فرضها و مبانی ۴. تعیین دامنه‌ی پژوهش ۵. عنوان یابی و شرایط آن ۶. مهارت نوآوری در عنوان یابی و موضوع شناسی ۷. اولویت بندی پژوهش ۸. مهارت طرح‌نامه نویسی ۹. گونه‌شناسی پژوهش مورد نظر ۱۰. تحلیل مدعا یا نظریه	
		زمان آموزش
		آموزش: ۱۵ ساعت کارورزی و تمرین: ۱۵ساعت طول دوره: ۳ ماه
		روش ارزیابی
۳. امتیازدهی به نحوه‌ی مستندسازی ۴. ارزیابی فیش‌ها	۱. امتیازدهی به تحقیقات ۲. امتیازدهی به عنوان‌ها	

مقاله نویسی (تخصصی)		عنوان
		تعریف
		نگارش مطالب در قالب‌های مختلف علمی، ادبی، انتقادی، رسانه‌ای
		ضرورت
۱. لزوم تدوین دانسته‌ها در قالب مقالات علمی و رسانه‌ای		فوائد و آثار
۲. حضور در مجامع و نشریات علمی و مبارزه با عقاید انحرافی		
		فوائد و آثار
۱. ایجاد مهارت نگارش رسانه‌ای و تخصصی		سرفصل‌های آموزشی
۲. ترویج علم و بهره‌گیری از علوم روز		
۱. آموزش روش مقاله‌نویسی		سرفصل‌های آموزشی
۲. آموزش زبان معیار در مقالات		
۳. آشنایی با انواع مقاله (علمی، طنز، انتقادی، ترجمه-ای، ادبی، رسانه‌ای و ...)		
۴. مهارت تعیین تیتر و میان تیتر و سوتیتر		
۵. موضوع یابی و مسأله شناسی در مقالات		سرفصل‌های آموزشی
۶. نگارش مقاله علمی ترویجی		

زمان آموزش	آموزش: ۱۰ ساعت تمرین و کارورزی: ۱۵ ساعت طول دوره: ۲ ماه
روش ارزیابی	۱. امتیازدهی به مقالات علمی - پژوهشی ۲. امتیاز دهی به تیتر و سوتیتر ۳. امتیازدهی به نگارش انواع مقالات

گزارش نویسی (تخصصی)		عنوان
مهارت در ثبت اطلاعات به شکل کوتاه، آماری و خبری		تعریف
۱. نگارش منشورها و گزارش عملکردها	۲. توان نگارش صریح، شفاف و مختصر	ضرورت
۱. توانایی تدوین گزارش های علمی ۲. توانایی تدوین گزارش عملکرد	۳. توانایی بیان کوتاه و مفید مطالب	فواید و آثار
۱. مهارت نگاه عمیق به اجزاء و محتوای علمی مطالب ۲. مهارت بیان موجز و مفید مطالب و حذف حواشی ۳. آشنایی با روش علمی نوین گزارش نویسی	۴. آسیب شناسی گزارش های ناکارآمد ۵. آشنایی با انواع گزارش (علمی، توصیفی، سیاسی، اجتماعی، انتقادی، خبری و...) مهارت نگارش گزارش علمی	سرفصل های آموزشی

گزارش نویسی (تخصصی)		عنوان
<p>۴. اخبار علمی</p> <p>۵. اخبار رسانه‌ای</p>	<p>۱. سفرنامه‌ها</p> <p>۲. پایان‌نامه‌ها</p> <p>۳. کتب علمی</p>	ابزار گزارش نویسی
		<p>زمان برنامه</p> <p>آموزش: ۷ ساعت</p> <p>تمرین و کارورزی: ۵ ساعت</p> <p>طول دوره: یک ماه و نیم</p>
		<p>روش ارزیابی</p> <p>۱. امتیاز دهی به گزارش‌های علمی</p> <p>۲. امتیازدهی به گزارش‌های روشمند</p>

عنوان		مترجمی زبان عربی	
تعریف		آشنایی با اسلوب های ترجمه و استفاده علمی از منابع معتبر	
ضرورت		۱. آشنایی با زبان علمی به ویژه در متون حوزوی و اسلامی	۲. توانایی استفاده از متون غیر فارسی
فواید و آثار		۱. مهارت افزایی در ترجمه ی متون علمی ۲. استفاده از اصل متون دست اول	۳. توانایی ترجمه مقالات علمی
سر فصل های آموزشی		۱. آشنایی با اسلوب های ترجمه ۲. مهارت ترجمه متون علمی	۳. مهارت ترجمه متون تخصصی ۴. اصطلاح شناسی متون علمی ۵. مهارت ترجمه مقالات
زمان آموزش		آموزش نظری: ۲۰ ساعت آموزش عملی: ۲۰ ساعت تمرین: ۲۰ ساعت	
روش ارزیابی		۱. ارزشیابی ترجمه ی مقاله ۲. ارزشیابی ترجمه ی متن علمی	

مترجمی زبان انگلیسی		عنوان
		تعریف
		آشنایی با اسلوب‌های ترجمه‌ی متون علمی، مقالات
۳. توانایی استفاده از متون انگلیسی	۱. آشنایی با زبان بین‌المللی	ضرورت
۴. توانایی استفاده از سایت‌ها و مقالات اینترنتی با زبان اصلی	۲. آشنایی با زبان علمی سایت‌ها و کتب تخصصی	
۳. استفاده از اصل متون دست اول	۱. مهارت افزایشی در ترجمه‌ی متون علمی	فوائد و آثار
۴. توانایی ترجمه‌ی مقالات علمی و استفاده از آنها	۲. توانایی برقراری ارتباط با مراکز علمی خارج از کشور	
۵. اصطلاح‌شناسی متون علمی	۱. آموزش	سرفصل‌های آموزشی
۶. مهارت ترجمه‌ی مقالات و مطالب رسانه‌ای	۲. آشنایی با اسلوب‌های ترجمه	
۷. مهارت استفاده از سایت‌ها	۳. مهارت ترجمه‌ی متون علمی	
	۴. مهارت ترجمه‌ی متون تخصصی	
		زمان آموزش
		آموزش نظری: ۲۰ ساعت
		آموزش عملی: ۲۰ ساعت
		تمرین: ۲۰ ساعت
		روش ارزیابی
		۱. ارزشیابی ترجمه‌ی مقاله
		۲. ارزشیابی ترجمه‌ی متن علمی

شرح نویسی		عنوان
توان تحلیل و بررسی متون علمی و تخصصی و تبیین و تفسیر احادیث		تعریف
۳. ایجاد امکان استفاده از متون فاخر و تخصصی	۱. فهم دقیق متن‌های اصلی ۲. برداشت صحیح از مقصود مؤلف	ضرورت
۳. مهارت افزایشی در تحلیل و بررسی آموزه‌ها ۴. توان افزایشی در تجزیه و تحلیل علمی مباحث	۱. تسلط و تبحر در متون علمی و تخصصی ۲. توان استفاده از متون فاخر علمی	فواید و آثار
۶. مهارت تحلیل و بررسی علمی ۷. مهارت استنتاج مقصود مؤلف ۸. روش‌شناسی شرح ۹. روش‌های شرح حیطه‌ها و علوم مختلف (شرح ادبی، شرح انتقادی، شرح تفسیری، شرح سیاسی و ...)	۱. مهارت فهم مقصود اصلی مؤلف ۲. مهارت تفکیک شرح و نقد (پایبندی به متن اصلی) ۳. مهارت تفسیر و تبیین ۴. مهارت تشخیص دلیل و مدعا ۵. مهارت تشخیص بدنه‌ی اصلی مطلب از حواشی	سرفصل‌های آموزشی
آموزش نظری: ۱۰ ساعت آموزش عملی: ۵ ساعت تمرین: ۲۰ ساعت		زمان آموزش
۱. امتیاز دهی به شرح متون ۲. امتیازدهی به روش‌های نوین شرح‌نویسی ۳. امتیازدهی به فهم مقصود اصلی مؤلف		روش ارزیابی

عنوان		مهارت نقد	
تعریف		آسیب‌شناسی آثار علمی و کیفیت سنجی نظریات و آموزه‌ها	
ضرورت		مبارزه با روحیه‌ی تقلید‌گرایی محض تعمق و تفکر در آثار و نظریات علمی بررسی علمی نظریات و کتب علمی	
فوائد و آثار		۱. شکوفایی خلاقیت و نوآوری ۲. توان ارزیابی متون و آثار علمی	۳. نگرش عمیق به نظریات و توان آسیب‌شناسی
سرفصل‌های آموزشی		۱. مهارت جرأت و شجاعت ۲. مهارت جذب نقدها و بازخوردها ۳. مهارت نقدپذیری ۴. مهارت آسیب‌شناسی پژوهش	۵. مهارت کالبدشکافی آثار علمی (پایان‌نامه، مقاله، کتاب) ۶. مهارت تحلیل نقادا نه متن ۷. مهارت تبیین و توجیه ۸. مهارت نقد ۹. مهارت جامع‌نگری ۱۰. مهارت نگرش خاص به مطالب ۱۱. مهارت کشف مغالطات ۱۲. مهارت نقد چکیده‌ها
زمان آموزش		آموزش نظری: ۵ ساعت آموزش عملی: ۵ ساعت تمرین: ۵ ساعت	
روش ارزیابی		۱. امتیازدهی به نقد یک کتاب یا مقاله ۲. امتیازدهی به تحلیل متن	

اخلاق پژوهشی (ادب، پشتکار، نظم پذیری)		عنوان
رعایت حریم خود و دیگران، تداوم و استقامت در کار و توان برقراری نظم و ترتیب در امور علمی		تعریف
۱. وجود حریم در میان پژوهشگران ۲. پرورش صبر و شکیبایی در فرآیند پژوهش	۳. اولویت‌دهی به موضوعات بر اساس نظم پژوهشی	ضرورت
۱. بهره‌وری در زمان ۲. توفیقات معنوی ۳. ارتقاء روحیه امانت‌داری	۴. افزایش آرامش علمی ۵. افزایش توان مدیریت	فواید و آثار
۱. رعایت حدود و ادب در بیان و نگارش ۲. جایگاه‌شناسی پشتکار در امور پژوهشی ۳. اولویت‌بندی برنامه‌های پژوهشی	۴. مهارت نگاه بی‌طرف و منصفانه به آثار علمی ۵. جایگاه‌شناسی نظم‌پذیری در پژوهش ۶. مهارت صبر و شکیبایی در شکست‌های پژوهشی	سرفصل‌های آموزشی

زمان آموزش	آموزش: ۵ ساعت
روش ارزیابی	۱. امتیازدهی به برترین‌های اخلاقی ۲. امتیازدهی به رعایت حریم و نگاه منصفانه در پژوهش ۳. امتیازدهی به پژوهش‌های بلند مدت و منظم‌تر

جدول زمان بندی و ترتیب برنامه‌ها

ردیف	نام برنامه	پیش نیاز	مدت زمان آموزش نظری	مدت زمان آموزش عملی	مدت زمان تمرین
۱	کتابخانه‌شناسی و کتاب‌شناسی	۱. آشنایی اجمالی با کتب رشته‌ای حوزه ۲. آشنایی اجمالی با مؤلفین متأخر و متقدم	۱۰ ساعت	۵ ساعت	۵ ساعت
۲	مهارت نرم افزاری	۱. آشنایی با رایانه و مهارت استفاده از آن ۲. آشنایی با استفاده از اینترنت	۱۰ ساعت	۵ ساعت	۵ ساعت
۳	مهارت مطالعه	۱. مطالعه کتب رشته‌ای ۲. مطالب کتب غیردرسی	۵ ساعت	۵ ساعت	۵ ساعت
۵	نگارش عمومی	۱. استعداد نگارش مطالب ۲. سابقه‌ی نگارش علمی پژوهش درسی	۱۰ ساعت	۱۰ ساعت	۱۰ ساعت
۸	مهارت پژوهش	۱. مهارت مسأله‌یابی ۱. آشنایی با روش‌های پژوهشی	۱۰ ساعت	۱۰ ساعت	۱۰ ساعت
۹	گزارش نویسی	مهارت نگارش عمومی	۵ ساعت	۵ ساعت	۵ ساعت
۱۰	مقاله نویسی	۱. مهارت نگارش ۲. مهارت پژوهش ۳. مهارت مسأله‌یابی ۴. آشنایی با قالب‌های نویسندگی	۱۰ ساعت	۵ ساعت	۵ ساعت

۱. برنامه‌های آموزشی باید طبق نظم ارائه شده برگزار شوند. چرا که معمولاً هر برنامه پیش نیاز آموزه‌های بعدی است

طرح رویش

سیر مطالعاتی علوم اسلامی

مقدمه

سیر در حقیقت همان سلوک انسان به سوی حقیقت است. سیرمطالعاتی حرکت در راهی است که آغاز، میانه و انتها دارد. راهی که برای به انجام رساندن آن باید از منزلگاه های مختلفی عبور کرد. مطالعه باعث طلوع حقیقتی در ذهن انسان است. فرایند مطالعه، مسیری است برای آموختن و یافتن یک مجهول. مطالعه باید ذهن انسان را نسبت به مجهولات روشن کرده و مسیر روبرو را هموار کند. مطالعه غیرروشنمند، انسان را در برابر جهانی ازمجهولات و سؤالات قرار می دهد که برای پاسخ دادن به هرکدام باید مسیری مجزا انتخاب کرد. کتابی خواندنی است که کشف حقیقت را آسان کرده و انسان را از خواب جهل بیدار کند، نه آنکه آغازی بر یک انحراف فکری و ایجاد سؤالی بی جواب باشد.

مطالعه تنها خواندن یک کتاب نیست، آنچه طلوع حقیقت را به دنبال می آورد مطالعه در کتاب تکوین و خلقت خداوند است و کتاب تدوینی نیز تأکیدی بر عظمت تکوین است. اما آنچه در این سیرمد نظر است سیر مطالعات اسلامی بر اساس نظام مطالعاتی است.

سیر مطالعات اسلامی

هر مسیر مطالعاتی جهت و هدفی مشخص دارد. هدف از سیرمطالعات اسلامی، کسب تخصص در رشته ای مشخص درحوزه علوم اسلامی است. در این سیر، انسان با هدف اسلام همگام شده و با معارف اسلامی آشنا میشود.

نظام مطالعاتی، مسیری است که پژوهشگر بر اساس آن، مراحل مطالعاتی خویش را طبق سیستمی خاص تنظیم و مدیریت کرده و به تخصص و دانش مشخصی در یک گرایش علمی یا اعتقادی می رسد. سیرمطالعات اسلامی، ترتیب دادن برنامه ای مشخص برای مطالعه کتاب ها و مقالات علمی در حوزه علوم اسلامی است.

همانطور که فرایند پژوهش دارای مراحل مختلفی است و بر اساس شالوده ای منظم پیش می رود تا به کسب تخصص منجر شود، سیر مطالعاتی نیز از یک سؤال یا کنجکاوی علمی آغاز شده و تا مرحله یافتن مجهولات و پاسخ به سؤالات مهم علمی و عقیدتی و در مرحله عالی خود تا حد گذار از مرز ترجمه و رسیدن به تولید علم پیش رود.

برای هر پژوهشگر، دو سطح معین از سیر مطالعاتی وجود دارد:

اول: سیر مطالعاتی کلان و سیستمی، که مسیر مطالعات شخص را همچون نقطه آغاز، مسیر حرکت، محصول وهدف، در یک واحد بلند مدت زمانی مشخص می کند. مثل داشتن یک نظام مطالعاتی در زمینه تاریخ اسلام که جهت مطالعه را مشخص می کند.

دوم: سیر مطالعاتی خرد؛ منظور تنظیم سیر مطالعاتی بر اساس گام ها و مراحل مطالعاتی به صورت زمان بندی شده و در چند واحد زمانی کوتاه مدت است. مثل تنظیم مراحل مطالعاتی در سرفصل های تاریخ اسلام به صورت مرحله بندی و تعیین زمان هر مرحله.

برنامه نظام مطالعاتی خرد باید در نظام کلان مطالعاتی تعریف و جاگیر شود.

یک نظام مطالعاتی صرف نظر از رشته و گرایش داری چند مرحله است:

۱. اهداف مطالعاتی

براساس هدف و غایت مطالعه، برنامه ای مشخص و زمان بندی شده طراحی شده ، شکل و دامنه مطالعات و مراحل آنها بر اساس کلان یا خرد بودن هدف و نوع آن تنظیم می شود. سیر مطالعات اسلامی دارای اهداف خاصی است:

- ضرورت آموختن و نیاز انسان به دانش و معرفت
- رشد و ارتقاء در یک رشته و کسب تخصص رشته ای و موضوعی
- کسب قوت علمی و ورزیدگی عقلانی
- مبارزه با ضعف های علمی و عملی

۲. الگوی مطالعاتی

مسیر مطالعه باید براساس یک الگوی مشخص پایه ریزی شده ،به فرایند های هم سو مانند برنامه های آموزشی، سطح تحصیلات و اوقات پژوهشی دقت شود. الگوی مطالعه گاه براساس موضوعی مشخص، مؤلفی صاحب نام و خوش اثر، دروس مکمل آموزشی و سیستمی خاص تنظیم می شود.

۳. گام های مطالعاتی

هر مسیر مطالعاتی براساس برنامه ای مشخص پیش رفته و درچند مرحله و گام تنظیم می شود. در سیرمطالعاتی آسان به مشکل ،گامها براساس سهولت فهم متون به سمت منابع تخصصی تنظیم شده و در هر گام سرفصل هایی مشخص مطالعه می شود. دراین روش هر گام ،پیش نیازگام بعد محسوب شده و به سمت تخصص در یک گرایش معین مدیریت می شود.

تشکیل گروه

اولین رکن در تشکیل گروه مطالعاتی، تقسیم بندی اعضا در گرایش های مختلف و تشکیل گروه است. علاقه مندان به یک گرایش علمی با توجه به استعداد و علاقه خویش، گرایش مطالعاتی خود را انتخاب کرده و مسیر مطالعه خویش را با افرادی مشتاق و همراه آغاز می کنند. گروه همراه، اهرمی تشویقی و رقابتی برای افزایش انگیزه درونی افراد و همراهی در سختی های مسیر است. یکی از مهم ترین نکات کار جمعی، ایجاد ضمانت اجرا برای استمرار برنامه و التزام افراد به مطالعه و حضور در جلسات است،همبستگی گروهی سبب می شود اشتیاق و هدف اعضا از ابتدا تا پایان استمرار یافته و کار مطالعاتی با بی میلی و سردی مواجه نشود.

بایسته های گروه مطالعاتی

۱. تعیین مسئول گروه،
۲. تشکیل گروه مطالعاتی با حضور حد اقل ۳ و حد اکثر ۵ عضو

۳. تنظیم روزها و ساعات مطالعه (حد اقل ۲ ساعت در هفته)

۴. تعیین ساعات مباحثه و رفع اشکال باحضور استاد راهنما

وظایف مسئول گروه

- ۱- ثبت اعضاء حاضر و غایب در جلسات مطالعاتی
- ۲- ثبت محتوای کلی جلسات و مباحث مطرح شده
- ۳- تلاش در افزایش انگیزه اعضاء و کیفیت طرح
- ۴- تنظیم دقیق ساعات مباحثه و اطلاع رسانی به اعضاء
- ۵- در نظر گرفتن مکان مناسب برای جلسات گروه
- ۶- دقت در رعایت زمان بندی سیر مطالعاتی

اصول مطالعه

مطالعه کتب باید به صورت گام به گام و طبق سیر مطالعاتی پیش رود چرا که هر گام، مقدمه گام دیگر محسوب شده و کتابهای هر مرحله مدخلی برای ورود به مرحله بعد است. بنابراین انتخاب کتابها به صورت سلیقه ای و غیر هدفمند، باعث ایجاد سوالات و شبهات متعدد و در نتیجه بی میلی نسبت به ادامه مسیر خواهد شد. اصول حاکم بر مطالعه دارای ضوابط زیر است :

۱. مطالعه کتابها و سر فصلها باید عمیق و محققانه باشد.
۲. در مرحله اول مطالعه روزنامه ای، انجام شود تا سیر بحث مشخص شود. هدف در مطالعه اول، یک دور، مطالعه سریع است لذا فراموشی برخی مطالب اشکال ندارد.
۳. در مرحله دوم، مطالعه تفصیلی و دقیق انجام گیرد و بر فهم مراد و مقصود مؤلف تکیه شود نه حفظ محتوا. چرا که آنچه در ذهن می نشیند فهم محتوا است.
۴. اگر سیر مطالعاتی با روال مناسبی اجرا نشود ممکن است عدم آشنایی با مطالب مقدماتی و پرداختن به بحثهای سنگین تر نه تنها فایده مورد نظر را نبخشد؛ بلکه شبهات فکری ایجاد شده و سنگینی ناگهانی مطالب باعث ایجاد بی میلی در ادامه مسیر و پراکندگی افکار شود.

عوامل مؤثر در سیر مطالعاتی

۱. عوامل درونی

۱. انگیزه و اراده: مهم ترین مسأله در آغاز دور مطالعاتی، اشتیاق درونی و طرح سوالات است. خواننده باید در مسیر مطالعه اشتیاق خود را حفظ کرده و با طرح چند سوال پیشین به دنبال پاسخ باشد. انگیزه آغاز مطالعه آنقدر باید قوی باشد که خواننده را تا پایان سیر مطالعاتی جهت داده، تقویت کند. انگیزه اصلی مطالعه، کمال طلبی انسان است، رسیدن به کمال با مطالعه و دانش افزایی انسانی و تفکر در کتاب تدوین و تکوین حاصل می شود.
۲. استمرار و پایداری: آنچه باعث پایداری مطالب در ذهن شده و عمق مطالعه را حفظ می کند، استمرار در یک سیر مطالعاتی است. مثل قطاری که منزل به منزل حرکت کرده و در سیری آرام و مداوم به مقصد می رسد. ایجاد فاصله زیاد در میان مراحل، باعث فراموشی مطالب پیش نیاز شده و رشته فهم را پاره می کند.

۲. عوامل بیرونی

۱. مباحثه: فایده مباحثه، حل شبهات و سوالاتی است که در ضمن مطالعه آثار به ذهن می رسد و به فهم دقیق و یکدست کمک می کند. اگر مباحثه آثار به شکل جزئی و درسی انجام شود، مطالعه هر کتاب ماه ها طول خواهد کشید بنابراین روش مباحثه در گروه مطالعاتی کلی تر و کتاب به کتاب یا سرفصل به سرفصل است.
۲. خلاصه نویسی: بهتر است سرفصل های مطالعه شده خلاصه نویسی شود تا مهم ترین یافته ها و نتایج از میان مقدمات و مباحث حاشیه ای ممتاز شده و در صورت نیاز و فراموشی پیش نیازها به دست نوشته ها مراجعه شود.
۳. نظارت استاد راهنما: یافتن پاسخ ها و حل شبهات مهم ترین رکن سیر مطالعاتی است. در هر گروه، وجود اساتیدی که در آن گرایش علمی واجد توانایی و تخصصی لازم باشند ضروری است تا با هدایت مطالعات گروه و رفع شبهات و پاسخ به سوالات مطرح شده، مسیر مطالعاتی را هموار کنند.

طرح سیر مطالعاتی

در این طرح گرایش ها و رشته های مختلف مطالعاتی در سطح طلاب دوره تحصیلات عمومی مشخص شده و ۸ سیر مطالعاتی در گرایش های حوزوی تنظیم و برنامه ریزی شده است. مراحل اجرای طرح در کانون

- ۱- انتخاب یکی از ۸ گرایش مطالعاتی
- ۲- تشکیل گروه مطالعاتی با حداقل ۳ عضو و حداکثر ۵ نفر
- ۳- تعیین استاد ناظر گروه با تخصص مربوط
- ۴- تنظیم ساعات مطالعه و مباحثه منابع
- ۵- ارزیابی دوره مطالعاتی و عملکرد گروه در پایان هر فصل
- ۶- ارائه ۲ مقاله علمی در گرایش مطالعاتی توسط هر عضو در پایان سیر.

سیرهای مطالعاتی

عنوان	اهداف	مقاطع	زمان بندی
علوم قرآن	۱. آشنایی با مطالعات رشته ای ۲. کسب تخصص در یک رشته مطالعاتی ۳. توان مندی در پژوهش رشته ای و موضوعی	پیش نیاز: در این دوره کتبی که حنبه مدخل برای ورود به بحث دارند مطالعه می شوند	پیش نیاز: طول این دوره یک سال و هم زمان با سال سوم عمومی است مطالعه در هفته: ۲ ساعت
مطالعات زنان	۴. آشنایی با سرفضل ها و مهم ترین مطالب یک رشته تخصصی	مقدماتی: در این دوره کتابها و مباحث اصلی رشته مورد مطالعه قرار می گیرند	مقدماتی: طول این دوره یک سال و هم زمان با سال چهارم عمومی است مطالعه در هفته: ۲ ساعت
مهدویت	۵. آشنایی با منابع اصلی و فرعی		
تاریخ اسلام			
تاریخ معاصر			
ادیان ابراهیمی			
ادیان شرق غیر ابراهیمی			
فرق شیعه			
فرق تسنن			
کلام و عقائد			
ولایت فقیه			
انقلاب اسلامی			
		تخصصی: مباحث عمیق و فنی رشته در این دوره مطالعه می شوند	تخصصی: طول این دوره یک سال و هم زمان با سال پنجم عمومی است مطالعه در هفته: ۲ ساعت

سیر مطالعات عمومی

تعریف: منظور کتاب‌هایی است که مطالعه آنها برای تمام گروه‌های مطالعاتی ضروری است.

عنوان	منابع	زمان بندی
تفسیر	۶ جلد تلخیص تفسیر نمونه از محمد رضا ضمیری	در طول ۳ سال سیر مطالعاتی خوانده شود.
اخلاق	چهل حدیث امام خمینی (متن کامل) و معراج السعاده	
نهج البلاغه	مطالعه کامل و آشنایی تفصیلی با نامه ۲۸، ۳۱، نامه امام به مالک اشتر، خطبه همام خطبه شقشقیه خطبه غرا خطبه ۴ (شرح محمد تقی جعفری)	

قرآن

سیر مطالعاتی علوم قرآن

گام اول: پیش نیاز

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	نشر
اعجاز قرآن	معرفی جایگاه و اهمیت قرآن اعجاز قرآن و تحدی عدم تحریف قرآن ابعاد تحدی انواع اعجاز (ادبی، هنری) فرق معجزه با غیر آن	قرآن در اسلام	علامه طباطبایی	
		اعجاز قرآن	علامه طباطبایی	
		اعجاز قرآن	حسن عرفان	
		آفرینش های هنری	سید قطب	
		دلایل الاعجاز	عبدالقاهر جرجانی	قم، منشورات الارومیه، ۱۴۰۴ هجری قمری
		اعجاز بیانی قرآن	عایشه بنت الشاطی، ترجمه حسین صابری	انتشارات علمی فرهنگی ۱۳۷۶

سیر مطالعاتی علوم قرآن

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	نشر
قوانین علمی قرآن	محکم و متشابه ناسخ و منسوخ قانون های علمی اعجاز	۱. علوم قرآن (محکم و متشابه، ناسخ و منسوخ)	۱ معرفت	
		۲. اسباب نزول (شأن نزول و اسباب نزول)	۲ حجتی کرمانی	
		۳. علوم قرآن (بحث تحریف و اعجاز)	۳ دکتر رامیار	
		۴. بیان (تحریف، ناسخ و منسوخ، اعجاز، محکم و متشابه)	۴ خوئی	
عدم تحریف قرآن	دلایل عدم تحریف: ۱. دلایل نقلی ۲. دلایل عقلی شواهد بر عدم تحریف قرآن: ۱. . اهتمام مسلمانان ۲. عدم احتجاج ائمه (ع) ۳. تأیید معصومان	نزاهت قرآن از تحریف	جوادی آملی	نشر قیام، قم ۱۳۷۶.
		بیان، ص ۲۱۸.	خوئی	
		دانش نامه قرآن پژوهی، جلد ۱ بحث عدم تحریف	بهاءالدین خرمشاهی	
		.المیزان، ج ۱۲، ص ۱۲۶-۱۰۶.	علامه طباطبایی	
		تاریخ قرآن	محمد هادی معرفت	چاپ چهارم، تهران، سمت، ۱۳۸۱
		مصونیت قرآن از تحریف	محمد هادی معرفت، مترجم: محمد شیرازی	قم، دفتر تبلیغات حوزه علمیه ۱۳۷۶
		پیام قرآن ج ۶ و ۷ و ۸	ناصر مکارم شیرازی	نسل جوان، ۱۳۷۰

سیر مطالعاتی علوم قرآن

گام سوم: تخصصی

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
محکم و متشابه	حکمت وجود متشابه در قرآن مصادیق متشابه اقسام متشابه ضرورت وجود آیات محکم رابطه آیات محکم و متشابه	علوم قرآن (بحث محکم و متشابه)	سعیدی روشن	
		علوم قرآن (بحث محکم و متشابه)	حسین جوان	
		حکمت متشابهات از دیدگاه، علامه طباطبایی	علامه طباطبایی	
		المیزان، ج ۱، آیه ۷/ آل عمران	ولی الله نقی پور فر	تهران، سازمان اوقاف و امور خیریه
		پژوهش پیرامون تدبر در قرآن	عباس نقیعی	چاپ اول، تهران انتشارات مدرسه، ۱۳۷۹
ناسخ و منسوخ	نسخ در قرآن (مفهوم شناسی، تاریخچه نسخ در قرآن امکان نسخ (اثبات و افکار) بداء	نسخ در قرآن (بحث نسخ)	عزت الله مولایی نیا	
		آشنایی با تفاسیر قرآن مجید و مفسران (بحث نسخ)	رضا استادی	
		علوم قرآن (بحث نسخ)	محمد هادی معرفت	
		المیزان، ج ۱، آیه ۷ آل عمران	علامه طباطبایی	انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی
		دانشنامه قرآن و قرآن پژوهی (بحث نسخ)	بهاء الدین خرمشاهی	تهران، انتشارات دوستان ناهید

سیر مطالعاتی علوم قرآن

گام سوم: تخصصی

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
آیات الأحكام	واژه شناسی آیات احکام دسته بندی آیات احکام پیشینه بحث آیات احکام از نظر مسلمانان و شرق شناسان ویژگی های آیات احکام آشنایی با نظرات مستشرقان آشنایی با فقه القرآن	لسان العرب	ابن منظور	چاپ اول ،دمشق، بیروت ،دارالشامیه ۱۴۱۲
		دانشنامه قرآن پژوهی (بحث آیات الاحکام).	بهاءالدین خرمشاهی	تهران ، انتشارات دوستان ناهید
		زبدۀ البیان	مقدس اردبیلی	
		سیری در تاریخ حدیث	محمد یزدی	
		تاریخ الفقه الاستدلالی و ادواره	آیه ... سبحانی	
		قرآن و مستشرقین	دکتر زمانی	
		مفردات الفاظ	راغب اصفهانی	

ادیان شرق

سیر مطالعاتی ادیان شرق

گام اول (پیش نیاز)

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
شناخت ادیان ایران	۱. شناخت ادیان ایران پیش از اسلام	۱. دین های ایرانی پیش از اسلام	۱. مهری باقری	انتشارات دانشگاه تبریز، ۱۳۷۶.
		قوم آریا (مجموعه پژوهشهای در زمینه ادیان تاریخ ایران باستان)	داریوش احمدی	نشر ادیان
	۲. شناخت دین زرتشت	۲. ادیان آسیایی و بخش مربوطه به آیین زرتشت)	۲. مهرداد بهار	نشر چشمه، ۱۳۷۵
شناخت اجمالی ادیان جهان	۳. آشنایی با ادیان آسیایی	جستاری در فلسفه زرتشتی (مجموعه ای از مقالات)	جمعی از نویسندگان و جمعی از مترجمان	نشر ادیان
		۳. ایران، آیین و فرهنگ محمود رضاافتخار زاده	انتشارات رسالت قلم، ۱۳۷۷.	
		۱. آشنایی با ادیان بزرگ (مقدمه و بخش ادیان شرق)	حسین توفیقی	
شناخت اجمالی ادیان جهان	۱. آشنایی با اهمیت ادیان ۲. آشنایی اجمالی با ادیان جهان ۳. اصول کلی اخلاقی ادیان ۴. ادیان چین و ژاپن	فرهنگ ادیان جهان	جان آزهینگز: جمعی از مترجمان	نشر ادیان
		ساختهای معنوی ادیان جهان ف نشانه راه	هانس کونگ ترجمه حسن قنبری	نشر ادیان
		ادیان چین و ژاپن	مایکل ساسو و دیوید رید ترجمه محمد علی رستمیان	نشر ادیان

سیر مطالعاتی ادیان شرق

گام دوم (مقدمانی)

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	نشر
آیین هندو	۱. گزیده هایی از متون مقدس آیین هندو ۲. تاریخ هندو و بستر اجتماعی و فرهنگی آیین هندو ۳. آشنایی با اصول هندوئی معرفتی مکتب های فلسفی هند	۱. هندوئیسم	۱. ک.م.سن. ترجمه ع پاشایی	۱. نشر فکرروز، ۱۳۷۵
		۲. ادیان جهان باستان (بخش دوم کتاب)	۲. یوسف آبادی و دیگران	۲. مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۷۲.
		۳. سرود خدایان	۳. بهگودگیتا ترجمه محمد علی موحد	۳. انتشارات خوارزمی، ۱۳۷۴.
		۴. معرفتی مکتب های فلسفی هند	چاترجی ، و داتا ترجمه فرناز ناظر زاده کرمانی	نشر ادیان
		۵. آیین هندو	سیمن و تیمن ترجمه علی موحدیان عطار	نشر
آیین سیک	۱. آشنایی با آئین سیک ۲. آشنایی یا پیش زمینه وجود آیین بودا	سیک ها (معتقدات مذهبی و رویه آنها)	دبلیواورن کول، ترجمه فیروز فیروزنیا	نشر توسعه، ۱۳۶۹.
		دین سیکها	سید محمد روحانی	نشر ادیان
		ادیان زنده جهان	رابرت هیوم، ترجمه عبدالرحیم گواهی	دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۶.

سیر مطالعاتی ادیان شرق

گام دوم (مقدماتی)

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	نشر
آیین بودا	۱. ادیان جهان باستان (جلد اول) ۳۴۵- ص ۲۸۱	۱. ادیان باستان (جلد اول)	۱. یوسف اباذری و دیگران	۱. مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۷۲.
	۲. بستر های اجتماعی و فرهنگی آیین بودا	۲. آیین های کنفوسیوس، دائو و بودا (جلد اول)	۲. دو وی مینک، ترجمه غلامرضا شیخ زین الدین.	۲. انتشارات فیروز، ۱۳۷۹.
	۳. رسوم دینی بودائیان	۳. تاریخ آیین بودا (جلد اول)	۳. هیینه یانه، مترجم ع. پاشایی.	۳. ۱۳۶۹.
		۴. راه آئین.	ترجمه ع. پاشایی	انتشارات انجمن فلسفه، ۱۳۷۵.

سیر مطالعاتی ادیان شرق

گام سوم (تخصصی)

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
۱. آیین کنفوسیوس	۱. آشنایی بازمینه های پیدایش دین کنفوسیوس	۱. کنفوسیوس	۱. کارل یا سپرس، ترجمه احمدسمعی	انتشارات خوارزمی، ۱۳۶۳
	۲. آشنایی بافکارو عقاید پیروان این دین	۲. آیین های کنفوسیوس، دائو وبودا	۲. دو وی مینک، ترجمه غلامرضا شیخ زین الدین	انتشارات فیروز، ۱۳۷۹.
		۳. ادیان جهان باستان (جلد اول)	۳. یوسف اباذری و دیگران	مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۷۲

بر مطالعاتی ادیان شرق

گام سوم (تخصصی)

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
۲. آئین دائو	۱. آشنایی با جایگاه، آیین دائو در جهان ۲. آشنایی با افکار و آداب و رسوم پیروان این دین	۱. ادیان جهان باستان (جلد اول) بخش مربوط به آئین بودا ۲. آئین های کنفوسیوس، دائو و بودا (بخش مربوط به دائو)	۱. یوسف اباذری و دیگران ۲. دووی مینک، ترجمه غلامرضا شیخ زین الدین	مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۷۲. انتشارات فیروز، ۱۳۷۹.
۳. آئین شین تو	۱. جایگاه این دین در میان ادیان جهان و تفکر آسیایی ۲. افکار و عقاید پیروان شین تو	۱. تاریخ جامع ادیان، ص ۴۴۸ - ۴۲۱ ۲. ادیان زنده جهان	۱. جان بی. ناس، ترجمه علی اصغر حکمت ۲. رابرت هیوم، ترجمه عبدالرحیم گواهی	۱. انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۰ ۲. دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۹.
		۳. جهان مذهبی (ادیان در جوامع امروز)	ریچارد بوش و دیگران ترجمه عبدالرحیم گواهی	دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۴.

ادیان ابراهیمی

سیر مطالعاتی ادیان ابراهیمی

گام اول : پیش نیاز

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	انتشارات
شناخت ادیان ابراهیمی به صورت کلی	۱. تاریخ جامع ادیان ابراهیمی منابع اولیه برای آشنایی با یهودیت و مسیحیت	تاریخ جامع ادیان	جان ناس بی ناس ترجمه حکمت	
		راهنمای ادیان زنده	ترجمه عبدالکریم گواهی	انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی
		کتاب یهودیت ، کتاب مسیحیت و کتاب مقدس یا درسنامه ادیان ابراهیمی	عبدالرحیم سلیمان	انتشارات دانشگاه ادیان
	۲. معرفی ، معارف و عرفان یهودیت و مسیحیت و اسلام و مقایسه این دو	یهودیت ، مسیحیت و اسلام ۳ جلد	اف ، ای ، پیترز ترجمه حسین توفیقی	۳ جلد ، انتشارات دانشگاه ادیان

سیر مطالعاتی ادیان ابراهیمی

گام دوم: مقدماتی

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	انتشارات
یهودیت	بررسی تاریخی یهود	یهودیت بررسی تاریخی	ترجمه بهزاد سالکی	انتشارات موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه
	معارف و اعتقادات یهود	آیین ها و باورهای یهودی	ترجمه رضا فرزین نوشته آلن آنترمن	انتشارات مرکز ادیان
	بررسی تحولات تفکر فلسفی یهود	فلسفه یهودی در قرون وسطا	دن کوهن شرباگ ترجمه علیرضا نقد علی	انتشارات مرکز ادیان
	حوزه های مختلف حقوق و شریعت یهودی	عدالت کیفری در آیین یهود (مجموعه مقالات)	نویسنده و مترجم: حسین سلیمانی	انتشارات مرکز ادیان

سیر مطالعاتی ادیان ابراهیمی

گام سوم : تخصصی

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	انتشارات
مسیحیت	تحول تاریخی مسیحیت	سرگذشت مسیحیت در طول تاریخ	ارل ای کرنز ترجمه آرمان رشدی	انتشارات ایلام
		درآمدی به مسیحیت	مری جود پور ترجمه حسن قنبری	انتشارات مرکز ادیان
		کلام مسیحی	توماس میشل ترجمه حسین توفیقی	انتشارات مرکز ادیان
	نقد تاریخ مسیحیت کاتولیک	تاریخ کلیسای کاتولیک	هانس کونگ ترجمه حسن قنبری	انتشارات مرکز ادیان
		الهیات مسیحی	درآمدی بر الهیات مسیحی	مک گراک ترجمه عیسی دیباج
	درسنامه الهیات مسیحی		مک گراک ترجمه بهروز حدادی	انتشارات مرکز ادیان این کتاب در
	متفکران بزرگ مسیحی		هانس کونگ ترجمه جمعی از مترجمان	واقع ترجمه دیگری از همان کتاب مکر گراک است که نیمی از آن چاپ شده و نیم دیگر در دست چاپ است.
	تاریخ فلسفه و الهیات عقلی مسیحیت	فلسفه در مسیحیت باستان	کریستو فراستید ترجمه عبدالرحیم سلیمانی	انتشارات مرکز ادیان

تشیع

سیر مطالعاتی فرق تشیع

گام اول : پیش نیاز

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	انتشارات
فرق تشیع	آشنایی با فرق تشیع	آشنایی با فرق تشیع	مهدی فرمانیان	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم
	مفهوم تشیع	خاستگاه و پیدایش فرقه های شیعی در عصر امامان(علیهم السلام)	علی آقا نوری	نشر ادیان
	پیدایش تشیع	تاریخ تشیع در ایران	رسول جعفریان	انصاریان
		بحوث فی الملل و النحل	جعفر سبحانی	الدار الاسلامیه

سیر مطالعاتی فرق تشیع

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	انتشارات		
کیسانیه	کیسانیه	کیسانیه فی التاریخ و الادب	وداد قاضی	دارالثقافه		
		ماهیت قیام مختار	ابوفاضل رضوی اردکانی	دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم		
امامیه	بررسی تاریخی تشیع	تشیع در مسیر تاریخ	محمد حسین جعفری - ترجمه آیت اللهی			
		تاریخ سیاسی غیبت امام دوازدهم	جاسم حسین - ترجمه آیت اللهی	انتشارات امیر کبیر		
	معارف تشیع	سازمان وکالت	آقای جباری			
		تعالیم امام باقر	خانم الافی - ترجمه فریدون بدره ای			
کلام تشیع	کلام تشیع	اندیشه های کلامی شیخ مفید، شیخ صدوق، سید مرتضی، قاضی عبدالله	مک درمون ترجمه احمد آرام	انتشارات دانشگاه تهران		
		اندیشه های کلامی شیخ طوسی	زیر نظر محمود یزدی (فاضل مطلق) حاصل کار جمعی از پژوهشگران	دانشگاه علوم رضوی مشهد		
		سیر تطور تفکر امامیه	آقای جبرائیلی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه		
		اندیشه های کلامی علامه حلی	خانم اسمیت بک ترجمه آستان قدس رضوی	آستان قدس رضوی		
		بحار الانوار	حسن طارمی (توصیف بحار الانوار)			
		فلسفه تشیع	فلسفه / فکر فلسفی ملا صدرا		موسسه امام خمینی / کتاب درسی	
					در مورد حکمت متعالیه می باشد	

سیر مطالعاتی فرق تشیع

گام دوم : مقدماتی

انتشارات	مؤلف	کتاب	سرفصل	عنوان
نشر ادیان	مهدی فرمانیان و سید علی موسوی نژاد	درسنامه تاریخ عقاید زیدیه	تاریخ و عقاید	زندیه
نشر ادیان	مهدی فرمانیان	درسنامه تاریخ عقاید اسماعیلیه	بررسی تاریخی و عقیدتی	اسماعیلیه

سیر مطالعاتی فرق تشیع

گام سوم : تخصصی

انتشارات	مؤلف	کتاب	سرفصل	عنوان
در مجله علوم حدیث ش ۳۰ چاپ شده است		پیدایش فرقه واقفیه / مقاله	کلیات این فرقه	واقفیه
	نعمت الله صفری	غالیان	کلیات این فرقه	غالیان
نشر مشعر	سید محمد باقر نجفی	بهائیان	آشنایی کلی با این فرقه	شیخیه، بابیه، بهائیه
		مدخل اهل حق ، دائره المعارف بزرگ اسلامی	کلیات	اهل حق
		مدخل اهل حق دائره المعارف بزرگ تشیع		
نشر ادیان	مجله هفت آسمان ، ش ۲۷	ترجمه مدخل نصریه	کلیات	نصریه
نشر ادیان	دولماز	علویان ترکیه	کلیات	علویان ترکیه

تسنن

سیر مطالعاتی فرق تسنن

کام اول : پیش نیاز

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	انتشارات
کلیات فرق تسنن	آشنایی با فرق تسنن	آشنایی با فرق تسنن	مهدی فرمانیان	انتشارات مرکز مدیریت حوزه علمیه قم
	منابع فرقه شناسی	مقاله راهنمای مطالعات فرقه شناسی اسلامی - کتاب فرق تسنن (مجموعه مقالات) ، به کوشش مهدی فرمانیان	نعمت الله صفری صفحه ۲۳ کتاب	انتشارات مرکز ادیان
	حدیث افتراق	حدیث افتراق امت ، نقل قول ها ، پیامدها ، مقاله	آقای علی آقا نوری در کتاب فرق تسنن صفحه ۶۱	انتشارات مرکز ادیان
	اهل سنت	اهل سنت	مقاله آقای مهدی فرمانیان در کتاب فرق تسنن صفحه ۱۷	انتشارات مرکز ادیان

سیر مطالعاتی فرق تسنن

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	انتشارات
عثمانیه	آشنایی با عثمانیه	مقاله عثمانیه صفحه ۹۳ از کتاب فرق تسنن	پاتریشیا کرون، مهدی فرمانیان	مرکز ادیان
		مطالعات اسلامی، ج ۲، صفحه ۱۱۹ به بعد	گلد زیهر	مرکز ادیان
خوارج	آشنایی با خوارج	مقاله تاریخ و عقاید فرقه های خوارج فصلنامه هفت آسمان، ش ۳۷	مهدی فرمانیان	مرکز ادیان
اباضیه	کلیات مسائل در مورد اباضیه	مدخل اباضیه در دائره المعارف بزرگ اسلامی		
مرجئه	بررسی مرجئه از لحاظ تاریخی و اعتقادی	مرجئه تاریخ و اندیشه مقالات تاریخی، دفتر دهم	رسول جعفریان	انتشارات دلیل ما (مفصل ترین کتاب به زبان فارسی درباره مرجئه)
قدریه	آشنایی کامل با قدریه	فرقه های اسلامی در سرزمین شام در عصر اموی (فصل اول: قدریه)	حسین عطوان، ترجمه حمید رضا شیخی	انتشارات آستان قدس رضوی
جبریه	کلیات جبریه	فرقه های اسلامی در سرزمین شام در عصر اموی، فصل دوم	حسین عطوان، ترجمه حمید رضا شیخی	انتشارات آستان قدس رضوی
معتزله	بررسی تاریخی و اعتقادی معتزله	مقاله تاریخ عقاید معتزله در کتاب فرق تسنن، صفحه ۳۱۱	وانیل ژیماره، حمید ملک ملککان	نشری ادیان
	اندیشه های کلامی معتزله	مقاله تاثیر اندیشه های کلامی شیعه بر معتزله در کتاب فرق تسنن صفحه ۳۵۳	قاسم جوادی	نشر ادیان
اهل حدیث	کلیات اهل حدیث	مدخل اهل حدیث در دائره المعارف بزرگ اسلامی		
احمد بن حنبل	کلیات	مدخل احمد بن حنبل در دائره المعارف بزرگ اسلامی		

سیر مطالعاتی فرق تسنن

گام سوم : تخصصی

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	انتشارات
اشاعره	کلیات سیر تاریخی اشاعره بررسی عقاید اشاعره	مدخل اشاعره در دائره المعارف بزرگ اسلامی	جلال محمد موسی	
		نشأه الاشعریه و تطورها		
		اندیشه های کلامی در اسلام فصل مربوط به اشاعره	عبدالرحمان بدوی ترجمه حسین صابری	آستان قدس رضوی
ماتریدیه	بررسی تاریخی و عقیدتی	تاریخ و عقاید ماتریدیه	سید لطف الله جلالی	نشر ادیان
ابن تمیمیه	کلیات	مدخل ابن تمیمیه در دائره المعارف بزرگ اسلامی		
سلفیه	گرایش های فکری سلفیه	مجله مشکات شماره ۱۰۴	مقاله مهدی فرمانیان	
وهابیه	بررسی تاریخی وهابیت	نظری بر تاریخ وهابیت	زهرا مسجد جامعی	حریر دانش
		تاریخ نقد و بررسی وهابی ها ترجمه کتاب کشف الارتیاب	سید ابراهیم سید علوی	امیر کبیر
دیوبندیه	بررسی دیوبندیه و رابطه آن با وهابیه	دیوبندیه ، بریلویه و رابطه آنها با وهابیه ، مقاله فرمانیان در کتاب فرق تسنن ص ۶۶۳	مهدی فرمانیان	نشر ادیان
قادیانیه	کلیات آشنایی با این فرقه	مقاله قادیانیه در کتاب فرق تسنن صفحه ۷۰۳	مهدی فرمانیان	نشر ادیان
مذاهب اربعه	بررسی کامل مذاهب فقهی چهار گانه اهل سنت	مدخل علم فقه	رضا اسلامی	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

ولایت فقیه

سیر مطالعاتی ولایت فقیه

پیش نیاز

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
مفهوم شناسی ولایت	معنای لغوی واصطلاحی ولایت ولایت مطلق، مقید	۱. نظام سیاسی در اسلام.	محمد تقی مصباح یزدی	
		۲. نظام سیاسی در اسلام	۲. نوروزی	
		مفردات الفاظ قرآن	حسین بن محمد بن المفضل راغب اصفهانی	مکتبه المرتضویه
		حکومت اسلامی	احمد واعظی	نشر متون درسی حوزه قم
تاریخچه بحث ولایت فقیه	ضرورت حکومت انواع حکومت انواع حکومت ها (جمهوری، دموکراسی، سلطنتی، شیوخ، سکولار، کمونیستی، جمهوری) زمینه و تاریخچه ولایت فقیه	۱. ولایت و فقاہت	عبدالله جوادی آملی	رجا
		۲. حکومت اسلامی	محمد هادی معرفت	التمهید قم
		۳. ولایت در قرآن	عبدالله جوادی آملی	رجا
		پرسش و پاسخ در زمینه ولایت فقیه	مصطفی - جعفر پیشه	مرکز مطالعات و تحقیقات حوزه علمیه قم
پیشینه ولایت فقیه	بررسی پیشینه ولایت قدیم از صدرالاسلام تاشیخ مفید، شیخ طوسی، صدوق، معاصر، میرازی شیرازی، شیخ انصاری، امام خمینی ابعاد حکومت اسلامی	حکومت اسلامی	هادی تهرانی	
		حکومت اسلامی	جهان بزرگی	
		ولایت و فقاہت	عبدالله جوادی آملی	
		بررسی ابعاد حکومت اسلامی در اسلام	سید علی خامنه ای	مقالات کنفرانس اندیشه اسلامی انتشارات امیر کبیر ۱۳۶۷

سیر مطالعاتی ولایت فقیه

مقدماتی

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
ادله ولایت فقیه	ادله عقلی بر ضرورت ولایت فقیه ادله نقلی بر ضرورت ولایت فقیه	۱. حکومت اسلامی.	محمد هادی معرفت	التمهید
		۲. حکومت اسلامی	امام خمینی (ره)	قم ۱۳۵۶
		ولایت در قرآن	عبدالله جوادی آملی	مرکز فرهنگی رجاء ۱۳۶۷
شرایط ولایت فقیه	شرایط ولی فقیه شرایط حاکم اسلامی حدود اختیارات ولی ولایت مطلقه فقیه، ولایت مقیده فقیه) محورهای کنترلی ولی فقیه (درونی و بیرونی)	۱. نظام سیاسی در اسلام	۱. علی اصغر نصرتی	
		۲. نظام سیاسی در اسلام (بحث حکومت و ولایت)	۲. محمد تقی مصباح یزدی	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره
		۳. ولایت فقاهاست و عدالت.	۳. عبدالله جوادی آملی	
		پیام قرآن (حکومت اسلامی) ج ۳	ناصر مکارم شیرازی	
		فلسفه حکومت اسلامی ش ۱۸ - ۵ - ۴ - ۳ - ۲ - ۱	خبرگان رهبری	

سیر مطالعاتی ولایت فقیه

ولایت فقیه (تخصصی)

عنوان	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
مبانی نظری حاکمیت و حقوق ملت در قانون اساسی	مبانی نظری حاکمیت در قانون (دینی، مردمی) مبانی حقوق ملت در قانون (اصل تعامل حق و تکلیف)	۱. قانون اساسی (بحث حاکمیت)	آیت ... یزدی	
		۲. قانون اساسی (بحث حاکمیت)	دکتر قائمی	
		۳. قانون اساسی (حقوق اساسی جمهوری اسلامی)	سید محمد هاشمی	دادگستر، تهران ۱۳۸۰
تزاحم ولایات	بررسی شبهه تزاحم ولایات پاسخ به شبهه تزاحم ولایت	۱. ولایت، فقاقت و عدالت	عبدالله جوادی آملی	رجا
		۲. پرسش ها و پاسخ ها	محمد تقی مصباح	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره
		۳. نظام سیاسی در اسلام (بحث تزاحم ولایات)	نصرتی	
		نظام سیاسی در اسلام	نوروزی	
		فلسفه سیاست	نوروزی	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره
		حدیث ولایت	آیت الله سید علی خامنه ای	نشر سازمان تبلیغات اسلامی ۱۳۷۶

سیر مطالعاتی ولایت فقیه

ولایت فقیه (تخصصی)

انتشارات	مؤلف	کتاب	سرفصل ها	عنوان
	محمد تقی مصباح	نظام سیاسی در اسلام (بحث نظارت بر رهبری)	نظارت بر عملکرد رهبری	نظارت بر رهبری
فصلنامه نقد ش ۷ ، تابستان ۱۳۷۷	محمد تقی مصباح	حکومت و مشروعیت	حکومت ، مشروعیت، مقبولیت	شبهات پیرامون ولایت و حکومت اسلامی
موسسه علمی فرهنگی سد الشهداء ۱۳۷۰	جعفر سبحانی	مبانی حکومت اسلامی		
شرکت نشر بین الملل سازمان تبلیغات ت اسلامی ۱۳۷۹	احمد علی قانع	علل انحطاط تمدن ها از دیدگاه قرآن کریم	دنیا گرایی سران امت عبرت نگرفتن از انقراض امت های پیشین عدم پیروی از رهبر جامعه فاصله گرفتن از اسلام	
انتشارات امیر کبیر ۱۳۶۹	جرجی زیدان ترجمه علی جواهر کلام	تاریخ تمدن اسلام		

مهدویت

سیر مطالعاتی مهدویت

گام اول (پیش نیاز)

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
ضرورت آشنایی با مباحث مهدویت	الف (اهمیت و آثار مهدی پژوهی ب (جایگاه مهدویت در عصر حاضر ج (آثار اعتقاد به مهدویت.	۱. نگین آفرینش مقدمه ی کتاب	حائری، یوسفیان و بالادستیان	مرکز تخصصی مهدویت، قم ۱۳۸۷
		۲. نینوا و انتظار تاملی نو، ضرورت طرح مباحث مهدویت، ص ۲۵ - ۴۰؛	محمد صابر جعفری	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان، ۱۳۸۳
		۳. شیعه و پاسخ به شبهات ج ۲، صص ۱۸۳- ۱۹۸؛	علی انغر رضوانی	نشر مشعر، ۱۳۸۲
		۴. ضرورت طرح مباحث مهدویت، جزوه ی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام؛	مهدی حائری	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان، ۱۳۸۴
		۵. فصلنامه ی انتظار، ش ۱۶، ضرورت طرح مباحث سیاسی مهدویت، صص ۱۲۵ - ۱۲۹	غلامرضا بهروزلک	
: مبانی اعتقادی مهدویت	الف (مفهوم امامت؛ ب (نیاز به امام و دلایل آن؛ ج (ویژگی های امام.	۱. نگین آفرینش، فصل اول: امامت ؛		
		۲. عقاید استدلالی، ج ۲، صص ۹۵ و ۱۴۸؛	علی ربانی گلپایگانی	انتشارات نصایح، ۱۳۸۲
		۳. راهنما شناسی	استاد محمد تقی مصباح	موسسه انتشارات امیر کبیر، تهران، ۱۳۷۵
		۴. مبانی نظری نبوت و امامت، جزوه آموزشی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام؛	اصغر طاهر زاده	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان
		۵. فلسفه ی امامت،	دکتر سید یحیی یثربی	انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران، ۱۳۸۳

سیر مطالعاتی مهدویت

گام اول (پیش نیاز)

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
معرفت امام زمان علیه السلام	الف (ضرورت معرفت امام زمان علیه السلام و منظور از معرفت حقیقی؛ ب (راه های معرفت امام زمان علیه السلام؛ ج (فواید و ثمرات معرفت امام زمان علیه السلام؛	۱ ق آشتی با امام زمان علیه السلام، بخش اول؛	محمد شجاعی	انتشارات محیی، تهران، ۱۳۸۱
		۲ معرفت امام زمان علیه السلام، جزوه ی آموزشی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام (عطر انتظار ۳)؛		بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان
		۳ شمیم آشنایی (خلاصه ی کتاب معرفت امام عصر علیه السلام، بنی هاشمی)	سید محمد هادی صدرالحفاظی	نشر مولود کعبه، ۱۳۸۰
		۴ ره توشه مهدی یاروان، محبت در پی معرفت، محبوب منتظران و میر مهر، صص ۱۲۰ - ۱۶۶		بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام، ۱۳۸۱
		۵ ق آفتاب در غربت، صص ۱۱۵ ق ۲۱۱.	سید محمد بنی هاشمی	میقات، تهران، ۱۳۸۰
دلایل اثبات وجود حضرت	الف (دلایل عقلی اثبات وجود حضرت؛ ب (دلایل نقلی اثبات وجود حضرت .	۱ ق سیمای آفتاب، درس هفتم: هفلسفه ی اعتقاد به وجود حضرت مهدی علیه السلام؛	دکتر حبیب الله طاهری	زائر، آستانه مقدسه قم، ۱۳۸۰
		۲ ق عقاید استدلالی، ج ۲، صص ۱۵۱ - ۱۵۴؛	علی ربانی گلپایگانی	
		۳ ق موعود شناسی، صص ۲۶۵ - ۳۲۱؛	علی اصغر رضوانی	مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۴
		۴ ق گفتنمان مهدویت، سخنرانی های گفتنمان سوم؛ « بررسی ادله ی اثبات وجود امام زمان علیه السلام	علی ربانی گلپایگانی	موسسه انتظار نور، ۱۳۸۰
		۵ ق مهدی علیه السلام تجسم امید و نجات، صص ۵۴ - ۵۹.	عزیز الله حیدری	مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۱

سیر مطالعاتی مهدویت

گام اول (پیش نیاز)

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
منجی در ادیان و مکاتب	الف (اعتقاد به ظهور منجی در ادیان و مکاتب؛ ب (مقایسه بین منجی در ادیان مختلف .	۱. امام مهدی علیه السلام در آینه ی ادیان و مکاتب ، جزوه ی آموزشی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان؛	مهدی حائری	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان، ۱۳۸۴
		۲. یاد مهدی علیه السلام ، بخش اول	خادمی شیرازی	مسجد مقدس جمکران، ۱۳۷۱
		۳. حکومت جهانی مهدی علیه السلام ، صص ۴۷ - ۶۰	آیت الله مکارم شیرازی	نسل جوان، ۱۳۸۰
		۴. مهدی علیه السلام تجسم امید و نجات، ، صص ۶۰ - ۸۷؛	عزیز الله حیدری	
		۵. حضرت مهدی علیه السلام، در بشارت های آسمانی، .	محمد فیقه نیا	بنیاد پژوهش های فرهنگی نورالاصفیاء، ۱۳۷۹

سیر مطالعاتی مهدویت

گام اول (پیش نیاز)

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
! امام مهدی علیه السلام در قرآن کریم	الف (ضرورت و اهمیت بررسی آیات مربوط به حضرت مهدی علیه السلام در قرآن کریم؛ ب (تفاوت تفسیر قرآن و تاویل قرآن؛ ج (بررسی و دسته بندی آیات المهدی علیه السلام	۱. گفتمان مهدویت، گفتمان اول، دوم، امام مهدی علیه السلام در قرآن کریم	آیت الله معرفت	
		۲. فصلنامه ی انتظار، ش ۶، شناخت و حیاتی خورشید پنهان؛	حسینعلی سعدی	
		۳. امام مهدی علیه السلام در قرآن، جزوه ی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام؛	حائری، سعدی و یوسفیان	فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان، ۱۳۸۴
		۴. موعود شناسی، وجود امام مهدی علیه السلام از دیدگاه قرآن « و « قرآن و ظهور موعود جهانی»، صص ۲۸۵ و ۵۳۵؛	رضوانی	مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۴
		۵. سیمای حضرت مهدی علیه السلام در قرآن.	سید جواد رضوی	موعود اسلام، ۱۳۸۲

سیر مطالعاتی مهدویت

گام اول (پیش نیاز)

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
؛ امام مهدی علیه السلام در روایات	الف) امام مهدی علیه السلام در روایات شیعه و اهل سنت؛ ب) اعتراف دانشمندان اهل سنت بر صحت و تواتر احادیث مهدویت؛ ج) اشتراکات و تفاوت های روایات شیعه و سنی در موضوع مهدویت؛	۱) یاد مهدی علیه السلام، پیشگفتار و بخش سوم تا آخر کتاب؛	خادمی شیرازی	مسجد مقدس جمکران، ۱۳۷۱
		۲) موعود شناسی، صص ۱۵۹ - ۱۶۹ و ۲۹۹ - ۳۲۵	رضوانی	
		۳) شیعه و پاسخ به شبهات، ج ۲، صص ۱۹۹ - ۲۴۳؛	رضوانی	مشعر، ۱۳۸۲
		۴) اتفاق در مهدی موعود علیه السلام	سید علی اکبر قریشی	
		۵) فصلنامه ی انتظار، ش ۱۱ و ۱۲، « مهدویت و مذاهب اسلامی، مشترکات و تفاوت ها »،	غلامحسین زینلی	

سیر مطالعاتی مهدویت

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
: ولادت حضرت مهدی علیه السلام	الف) پدر و مادر امام زمان علیه السلام ؛	۱ ق نگین آفرینش، صص ۳۳ - ۵۰	حائری، یوسفیان و بالادستیان	
	ب) چگونگی ولادت حضرت مهدی علیه السلام ؛	۲ ق سیمای آفتاب، دکتر، درس ۶: ولادت حضرت مهدی علیه السلام؛	حبیب الله طاهری	
	ج) اعتراف علمای اهل سنت بر ولادت حضرت مهدی علیه السلام.	۳ ق گزارش لحظه به لحظه از ولادت نور	علی اکبر مهدی پور	رسالت، ۱۳۸۳
		۴ ق موعود شناسی، صص ۱۷۱ - ۲۸۸	رضوانی	
		۵ ق فصلنامه ی انتظار، ش ۵، « او متولد شده است »، .	آیت الله ایروانی	
: امامت حضرت مهدی علیه السلام در کودکی	الف) اثبات امامت حضرت در کودکی از نظر آیات و روایات؛	۱ ق سیمای آفتاب، درس نهم، صص ۹۵ ق ۹۸ ؛	دکتر حبیب الله طاهری	
	ب) اثبات امامت حضرت در کودکی از نظر شواهد تاریخی و معجزات و کرامات؛	۲ ق فصلنامه ی انتظار، ش ۳، « امامت در کودکی	علی اصغر رضوانی؛	
		۳ ق موعود شناسی، امامت در سنین کودکی، صص ۲۳۰ ق ۲۵۱	رضوانی	
		۴ ق دادگستر جهان، صص ۱۲۱ - ۱۲۵	ابراهیم امینی	شفق، ۱۳۷۷
	ج) چرا خداوند امامت را در کودک قرار داد؟	۵ ق مهدی علیه السلام، آخرین سفیر، بخش اول: امامت در کودکی، صص ۱۴۳ - ۱۷۴	ذبیح الله محسنی کبیر	موسسه خدمات فرهنگی رسا، تهران، ۱۳۷۹

سیر مطالعاتی مهدویت

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
غیبت امام مهدی علیه السلام	(مفهوم غیبت؛ ب) پیشینه ی غیبت؛ ج) فلسفه ی غیبت امام زمان علیه السلام	۱ ق ننگین آفرینش، فصل سوم، بخش اول، صص ۶۵ - ۸۰؛	حائری، یوسفیان و بالادستیان	
		۲ ق خورشید پنهان، جزوه ی آموزشی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان	
		۳ ق سیمای آفتاب، درس ۸ و ۹، صص ۸۳ ق ۱۰۸؛	دکتر حبیب الله طاهری	
		۴ ق حکومت جهانی مهدی علیه السلام، صص ۲۱۱ - ۲۱۸	آیت الله مکارم شیرازی	نسل جوان، ۱۳۸۰
		۵ ق مهدی علیه السلام آخرین سفیر، ج ۱، بخش سوم	ذبیح الله محسنی کبیر	
غیبت صغری و نواب خاص	(ویژگی های دوران غیبت صغری؛ ب) وظایف نواب خاص؛ ج) ویژگی های نواب خاص؛	۱ ق درسنامه تاریخ عصر غیبت، عاشوری و حکیم؛	پور سید آقایی، جبّاری	مرکز جهانی علوم اسلامی، ۱۳۸۱
		۲ ق موعود شناسی، صص ۳۲۵ - ۳۷۰	رضوانی	
		۳ ق سیمای آفتاب، درس ۱۰، صص ۱۰۹ ق ۱۲۰،	حبیب الله طاهری	
		۴ ق زندگی نواب خاص امام زمان علیه السلام،	علی غفار سفیران امام، عباس راسخی، زاده	نبوغ، ۱۳۷۷

سیر مطالعاتی مهدویت

کام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
؛ غیبت کبری و نواب عام	الف (ویژگی های دوران غیبت کبری ؛ ب (نیابت عامه (دلایل و ویژگی ها) ؛ ج (دلایل حقانیت و ضرورت ولایت فقیه .	۱ ق موعود شناسی، صص ۳۷۳ - ۳۸۳	رضوانی	
		۲ ق تاریخ غیبت کبری، صص ۱۵ - ۴۴	سید محمد صدر	تهران، دارالکتب، الاسلامیه، ۱۳۷۱
		۳ ق ولایت فقیه به زبان ساده،	جواد محدثی	بوستان کتاب، قم، ۱۳۸۱
		۴ ق مبانی نظری نبوت و امامت، ص ۹۱ تا آخر؛	اصغر طاهر زاده	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان
		۵ ق ولایت فقیه	استاد مصباح یزدی	
؛ فواید امام غایب	الف (ضرورت بحث از فواید امام غایب ب (آثار و برکات وجود امام زمان علیه السلام	۱ ق نگین آفرینش، فصل سوم، بخش سوم: « فواید امام غایب	حائری، یوسفیان و بالادستیان	
		۲ ق عصاره ی خلقت، صص ۸۲ - ۹۸	آیت الله جوادی آملی	نشر اسراء، ۱۳۷۹
		۳ ق سیمای آفتاب، ص ۳۷۶ و درس ۱۸ و ۱۹	حبیب الله طاهری	
		۴ ق حکومت جهانی مهدی علیه السلام، صص ۲۱۸ - ۲۳۸	آیت الله مکارم شیرازی	
		۵ ق فواید امام غایب، جزوه آموزشی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان.	مهدی یوسفیان	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان

سیر مطالعاتی مهدویت

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
امکان ملاقات امام زمان علیه السلام در دوران غیبت	الف (ملاقات، امکان یا عدم امکان (بررسی نظریات) ؛ ب (انواع تشرف محضر حضرت؛ ج (بررسی فواید نقل تشرفات .	۱ قه نغین آفرینش، فصل سوم، بخش ۴، هجیدار یاز «	جمعی از مؤلفان	
		۲ قه موعود شناسی، ملاقات با امام مهدی علیه السلام در غیبت کبری « صص ۴۴۹ - ۴۶۱	رضوانی	
		۳ قه سیمای آفتاب، درس ۱۴ ؛	حبیب الله طاهری	
		۴ قه بقیه الله ، فصل دوم ، بخش سوم، صص ۴۸ و ۷۵ ؛	آیت الله محمد شجاعی	و نوق، ۱۳۸۴
		۵ قه جلوه های پنهانی امام عصر علیه السلام، امکان تشرف به حضور امام در زمان غیبت	حسین علی پور	مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۰
طول عمر امام مهدی علیه السلام	الف (بررسی امکان طول عمر از نظر علم روز؛ ب (بررسی طول عمر از دیدگاه ادیان و مذاهب؛ ج (طول عمر از طریق اعجاز	۱ قه نغین آفرینش، فصل سوم، بخش پنجم، طول عمر		
		۲ قه سیمای آفتاب، صص ۹۸ - ۱۰۳	حبیب الله طاهری	
		۳ قه موعود شناسی، طول عمر، صص ۵۰۷ - ۵۱۵	رضوانی	
		۴ قه راز طول عمر امام زمان علیه السلام از دیدگاه علم و ادیان	علی اکبر مهدی پور؛	طاووس بهشت، ۱۳۷۸
		۵ قه زنده ی روزگاران	دکتر حسین فریدونی	تهران، نشر آفاق، ۱۳۸۱

سیر مطالعاتی مهدویت

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
انتظار فرج امام زمان علیه السلام	الف (مفهوم حقیقی انتظار و اهمیت آن در روایات ؛ ب (ابعاد انتظار؛ ج (آثار انتظار	۱ ق نگین آفرینش، فصل سوم، بخش ششم، صص ۱۱۱ ق ۱۳۳	جمعی از مؤلفان	
		۲ ق سیمای آفتاب ، درس ۱۵	دکتر حبیب الله طاهری	
		۳ ق عصاره ی خلقت، صص ۳۸ - ۶۹	آیت الله جوادی آملی	
		۴ ق مشهور خوبان	عباس شمس	ائمہ، ۱۳۸۳
		۵ ق سپیده ی انتظار، جزوه ی آموزشی اصفهان	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام
وظایف منتظران حضرت مهدی علیه السلام	الف (وظایف فردی منتظران امام عصر علیه السلام ؛ ب (وظایف اجتماعی منتظران امام عصر علیه السلام .	۱ ق انتظار، باید ها و نباید ها	ابراهیم شفیعی سروسستانی	
		۲ ق آشتی با امام زمان علیه السلام، بخش چهارم	محمد شجاعی	انتشارات محیی، تهران، ۱۳۸۱
		۳ ق ره توشه ی مهدی یاوران، « وظایف منتظران »، صص ۱۸۵ و ۱۹۶ - ۲۰۷	مرتضی نائینی	
		۴ ق آیین انتظار، خلاصه ی میکال المکارم	آیت الله فقیه احمد آبادی	انتشارات مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۳
		۵ ق راه وصال	حسینی مطلق	

سیر مطالعاتی مهدویت

کام دوم : مقدماتی

صفحات	مؤلف	منبع	سرفصل	عنوان
صص ۱۴۱ - ۱۵۴ ؛ ص ۱۰۸	جمعی از مولفان مهدی یوسفیان	۱ ق نگین آفرینش، فصل چهارم، بخش دوم ۲ ق ره توشه ی مهدی یاوران، «زمینه های ظهور» ، ۳ ق سیمای آفتاب	الف (تفاوت شرایط و علائم ظهور ؛ ب (معنی و تعداد شرایط ظهور	شرایط و زمینه های ظهور
صص ۷۹ ق ۸۳ ؛	مکارم شیرازی	۴ ق حکومت جهانی مهدی علیه السلام ،		
بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان، ۱۳۸۳	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام	۵ ق علایم و شرایط ظهور ، جزوه ی آموزشی - اصفهان		
	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام	۱ ق مهدی یاوران، جزوه ی آموزشی - اصفهان	الف (تعداد یاران امام مهدی علیه السلام ؛ ب (ویژگی های یاران امام مهدی علیه السلام ؛	ویژگی های یاران حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف
	حبیب الله طاهری	۲ ق سیمای آفتاب ، درس ۱۶ ، صص ۲۲۷ ق ۲۴۱ ؛		
	رضوانی	۳ ق موعود شناسی، اصحاب امام ، صص ۵۸۹ - ۶۰۶		
	محمد شجاعی	۴ ق بقیه الله ، فصل ۴، بخش ۸، یاران و جُنود امام	ج (نقش زنان در قیام امام مهدی علیه السلام .	
دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۸۲	طیبی	۵ ق چشم اندازی به حکومت مهدی علیه السلام ، بخش دوم، فصل سوم، صص ۹۳ - ۱۶۳ و ۶۸ - ۷۹		

سیر مطالعاتی مهدویت

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
علایم ظهور	الف (اقسام علایم (حتمی و غیر حتمی) ب (اصل بداء ؛ ج (مخفی بودن زمان ظهور،	۱- سیمای آفتاب، ، درس ۲۰، صص ۳۸۸ ق ۳۹۴	حبیب الله طاهری	زائر، آستانه مقدسه قم، ۱۳۸۰
		۲ ق موعود شناسی، علایم ظهور «، صص ۵۱۵ - ۵۳۳ ؛	رضوانی	
		۳ ق نشانه های یار و چکامه های انتظار، ، فصل اول ؛	مهدی علیزاده	مسجد مقدس جمکران، ۱۳۷۹
		۴ ق چشم به راه مهدی علیه السلام، « بررسی نشانه های ظهور، صص ۲۴۵ - ۳۱۳ ؛	اسماعیل اسماعیلی	انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۸
		۵ ق سفیانی از ظهور تا افول	نصرت الله آیتی	انتشارات ثانی عشر، ۱۳۸۴

سیر مطالعاتی مهدویت

گام سوم : تخصصی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
سیر ظهور	الف (وضعیت جهان در آستانه ی ظهور ؛ ب (مقدمات ظهور ؛ ج (چگونگی ظهور .	۱ ق نگین آفرینش ، فصل چهارم ، بخش سوم چ هه: ظهور	جمعی از مولفان	
		۲ ق سیمای آفتاب، درس ۲۱ ، « جهان در هنگام ظهور و قبل و بعد آن	حبیب الله طاهری	
		۳ ق سیر ظهور، جزوه ی آموزشی	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان	
		۴ ق عصر ظهور	علی کورانی	مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، تهران، ۱۳۷۵
		۵ ق شش ماه پایانی	مجتبی الساده ، ترجمه ی مطهری نیا	تهران، موعود عصر، ۱۳۸۳
حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام	الف (اهداف و برنامه های حکومت مهدوی ؛ ب (دست آوردهای حکومت ؛ ج (ویژگی های حکومت .	۱ ق نگین آفرینش ، فصل پنجم : « حکومت امام مهدی علیه السلام	جمعی از مولفان	
		۲ ق پیدای پنهان	پورسید آقایی	
		۳ ق دولت مهدی علیه السلام و سیرت مهدی علیه السلام	، مصطفی دلشاد تهرانی	
		۴ ق چشم اندازی به حکومت مهدی علیه السلام	نجم الدین طبسی	
		۵ ق سیمای آفتاب ، درس های ۲۲ و ۲۳	طاهری	

سیر مطالعاتی مهدویت

گام سوم : تخصصی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
رجعت	الف (مفهوم رجعت و جایگاه آن در عقاید شیعه ؛ ب (رجعت از دیدگاه عقل و وحی ؛ ج (پاسخ به شبهات رجعت .	۱ ق سیمای آفتاب ، درس ۲۴ ، « رجعت	حبیب الله طاهری	
		۲ ق رجعت از دیدگاه عقل و دین	محمد رضا ضمیری	نشر موعود تهران، ۱۳۷۸
		۳ ق موعود شناسی، رجعت، صص ۶۵۹ - ۶۷۱	رضوانی	
		۴ ق بازگشت به دنیا در پایان	خدامراد سلیمیان	تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۸۴
		۵ ق رجعت از دیدگاه شیعه	آیت الله نجم الدین طوسی ،	بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان، ۱۳۸۴
آسیب شناسی مهدویت	الف (معرفی آسیب ها و بیان خاستگاه و آثار آن ها؛ ب (راه های مقابله و درمان .	۱ ق نگین آفرینش، فصل ششم : « آسیب شناسی مهدویت »	جمعی از مولفان	
		۲ ق انتظار، باید ها و نباید ها ، ص ۱۱۵ تا آخر	شفیعی سروستانی	موسسه فرهنگی موعود و مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۳
		۳ ق فصلنامه ی انتظار، ش ۱۵، اندیشه مهدویت و آسیب ها	محمد صابر جعفری	
		۴ ق فصلنامه ی انتظار، شمارگان ۱ و ۲، آسیب شناسی	هـ دکتر خسرو باقری	
		۵ ق فصلنامه ی انتظار، « آسیب شناسی مهدویت	معین الاسلام .	شمارگان ۱۱ و ۱۲

سیر مطالعاتی مهدویت

کام سوم : تخصصی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
فرقه های انحرافی	الف (علل پیدایش فرقه های انحرافی و مدعیان دروغین مهدویت ؛ ب (شیخیه و بابیه (شرح حال و بررسی عقاید آن ها ج (بهائیت (تاریخچه، ارتباط با صهیونیست، نقد عقاید و احکام)	۱ ق حکومت جهانی مهدی علیه السلام مدعیان دروغین « ، ص ۲۹۳ تا آخر	آیت الله مکارم شیرازی	نسل جوان، ۱۳۸۰
		۲ ق ظهور حضرت مهدی علیه السلام از دیدگاه اسلام، مذاهب و ملل جهان، بخش ششم، صص ۱۷۵ - ۱۸۶	هاشمی شهیدی	مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۱
		۳ ق بابیت و بهائیت، جزوات آموزشی		بنیاد حضرت مهدی موعود علیه السلام - اصفهان
		۴ ق فصلنامه ی انتظار، شماره گان ۱ تا ۱۲	مقالات آقایان عابدی، خوشنویس و رضا نژاد	
		۵ ق گفت و شنود پیرامون موعود علیه السلام، ص ۲۴۷ تا آخر	محسنی کبیر	تهران، انتشارات لوح محفوظ، ۱۳۸۴
مهدی ستیزی	الف (علل و ریشه های مقابله ی غرب با فرهنگ مهدویت ب (ابزارها و شیوه ها ج (راه های مقابله با آن	۱ ق فصلنامه انتظار، ش ۵، مهدی انکاری، انتظار ستیزی	محمد صابر جعفری	
		۲ ق آخر الزمان و پیش گوئی ها، مجموعه مقالات		
		۳ ق برترین های فرهنگ مهدویت، « هدایت شده ی پیروز دایره المعارف بریتانیکا		موسسه بوستان کتاب قم، ۱۳۸۲
		۴ ق فصلنامه ی انتظار، ش ۵ حذف و تحریف آثار مهدویت در منابع اسلامی	غلامحسین زینلی	
		۵ ق گفتمان سوم مهدویت، « فعالیت های اینترنتی درباره ی موعودگرایی « ، صص ۱۱۸-۳۷۳	بذر افشان	بوستان کتاب قم، ۱۳۸۱

سیر مطالعاتی مهدویت

گام سوم : تخصصی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	ناشر
پاسخ به شبهات	الف) محل اقامت، جزیره ی خضراء ؛ ب) همسر و فرزندان ؛ ج) مسجد جمکران و	۱- ی- بامداد بشریت	محمد جعفر طبسی	بوستان کتاب قم، ۱۳۸۱
		۲ ق یاد محبوب، پرسش و پاسخ درباره ی آخرین مصلح آسمانی	سید حسین حسینی	نشر آفاق، ۱۳۸۱
		۳ ق موعود شناسی و پاسخ به شبهات	علی اصغر رضوانی	
		۴ ق سیمای آفتاب، درس ۲۵: « بیست پرسش و پاسخ »	حبیب الله طاهری	
		۵ ق یکصد پرسش و پاسخ پیرامون امام زمان علیه السلام	علیرضا رجالی تهرانی	

کلام و عقاید

سیر مطالعاتی کلام و عقاید

کام اول پیش نیاز

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	نشر
امامت و ولایت	معنا و مراتب امامت امامت بیان دین بعد از پیامبر(ص) امامت در آیات امامت از دیدگاه ائمه اطهار(ع) ولایت الهی و ولایت اهل بیت براهین عقلی و نقلی امامت ولایت و ولایت فقیه	۱. امامت و رهبری ص ۲۰۰-۴۳	شهید مرتضی مطهری	
		۲. پرتوی از ولایت، گفتار ۱۳ و ۱۴	محمد تقی مصباح	
		۳. معارف اسلامی در آثار شهید مطهری ص ۴۳۶-۳۹۵	معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی	
		۴. پیرامون و حی و رهبری ص ۲۰۴-۱۱۳	آیة الله جوادی	
معاد	تفسیر های مختلف از ماهیت معاد، عبث نبودن خلقت در آیات، مسأله روح، بقای شخصیت، دگرگونی جهان، براهین اثبات معاد، برزخ، معاد جسمانی و روحانی، مواقف قیامت، تجسم اعمال، گواهان، بهشت و دوزخ، شفاعت، مجازاتهای اخروی	۱. عقاید استدلالی، ج ۲، درس ۶۳-۵۱	علی ربانی	
		۲. پنجاه درس اعتقادی (ده درس معاد)	آیة... ناصر مکارم شیرازی	
		۳. معاد (همه کتاب به غیر از صفحات نقد نظریه ماده وانرژی)	شهید مرتضی مطهری	
		۴. معارف اسلامی در آثار شهید مطهری	معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی	

سیر مطالعاتی کلام و عقاید

گام دوم مقدماتی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	نشر
جهان شناسی در قرآن	آیات کیهانی در آسمان، زمین، تعدد سماوات، زمان و کیفیت خلق، عرش و کرسی، پدیده های جهان، شب و روز، فرشتگان جهان، نظام مندی جهان، نظامهای حیات انسانی	۱. معارف قرآن (بخش دوم)	محمد تقی مصباح	
		۲. طبیعت و حکمت (فصل ششم)	احمد دیلمی	
		۳. پنجاه درس اعتقادی (ده درس خداشناسی) درس ششم تا دهم	آیه... ناصر مکارم شیرازی	معاونت امور اساتید
نبوت	فلسفه یا نیاز انسان به هدایت اهداف انبیاء دلایل عقلی و نقلی ویژگیهای پیامبران و اعجاز، عصمت تفاوت پیامبران با نوابغ اهداف نبوت راز ختم	۱. معارف	معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی	
		۲. پنجاه درس اعتقادی (ده درس پیامبر شناسی)	۲. آیت الله ناصر مکارم شیرازی	
		۳. عقاید استدلالی، ج ۲، دروس ۴۱-۳۴.	محمد تقی مصباح یزدی	
		۴. تفسیر موضوعی، بخش دوم - فصل یکم و دوم تا آغاز تنزیه پیامبران بخش سوم، فصل یکم تا ص ۳۱۹، فصل دوم.	۴. آیه... جوادی	

سیر مطالعاتی کلام و عقاید

گام دوم مقدماتی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	نشر
آشنایی با کلام و فلسفه	موضوع علم کلام، رسالت یافایده علم کلام روش بحث در علم کلام، جایگاه و منزلت علم، تعریف علم کلام و عوامل مؤثر در پیدایش آن، ارزیابی کلام جدید، نمونه مباحث کلام جدید، نگاهی به کلام جدید مسیحی، نگاهی به کلیات فلسفه دین، جایگاه فلسفه دین، وظایف فلسفه دین، نمونه ای از مسائل فلسفه دین، رابطه فلسفه دین و کلام،	۱. فلسفه دین و کلام جدید (فصل سوم و چهارم)	ابوالقاسم فنائی	انتشارات معاونت امور اساتید و دروس معارف نهاد نمایندگی در دانشگاه
		. آشنایی با کلام جدید و فلسفه (۱۵۰ صفحه همه کتاب	علی ربانی گلپایگانی	نشر آستان رضوی، قم
		. کلام جدید در گذران دیشه ها مجموعه مقالات (مؤسسه فرهنگی اندیشه معاصر) مقاله اول مقاله دوم مقاله هفتم و دهم	آیه... جوادی علی اوجیبی دکتر احمد بهشتی	

سیر مطالعاتی کلام و عقاید

گام سوم تخصصی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	نشر
خداشناسی	دلایل اثبات وجود خدا توحید و اقسام آن اسماء و صفات الهی	براهین اثبات وجود خدا در غرب برگرفته از دایره المعارف فلسفی پل ادوارد.	علیرضا جمالی نسب و محمد محمد رضایی	مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی
		معارف اسلامی در آثار شهید مطهری (ره)	معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی	
		آموزش فلسفه، ج ۲، درس ۶۷-۶۱.	محمد تقی مصباح	
		معارف قرآن (بخش اول)	محمد تقی مصباح	
		اصول فلسفه دین و روش رئالیسم (ج ۵) از کل کتاب تا ص ۱۳۶.	محمد تقی مصباح	
		معارف اسلامی در آثار شهید مطهری، ص ۱۵۵-۱۱۲.	معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی	
حکمت و عدل الهی	نظام احسن مسأله شرور قضایا اختیار جبر یا اختیار	آموزش فلسفه، ج ۲، درس ۷۰-۶۸.	محمد تقی مصباح	
		اصول فلسفه و روش رئالیسم، ج ۵، ص ۱۶۳-۱۴۵.	علامه طباطبایی	

سیر مطالعاتی کلام و عقاید

گام سوم تخصصی

عنوان	سرفصل	منبع	مؤلف	نشر
انسان شناسی	آفرینش انسان، روح انسان، خلافت الهی، کرامت انسان، جبر و اختیار (جبر فلسفی، طبیعی، تاریخی و جبر اجتماعی)، شناخت انسان، بررسی نظرات در مورد کمال انسان، فطریات انسان	معارف قرآن بخش آخر ۴۵۷-۳۱۴.	محمدتقی مصباح	
		مقدمه ای بر جهان بینی شهید مطهری انسان در قرآن، گفتار اول و دوم	مرتضی مطهری	
		انسان کامل، جلسه پنجم تا پایان کتاب	مرتضی مطهری	
		تکامل اجتماعی انسان، بخش اول، بخش دوم، جلسه اول، دوم، چهارم و پنجم.	مرتضی مطهری	
		فطرت، ۸۴-۱۱.	مرتضی مطهری	

تاریخ اسلام

سیر مطالعاتی تاریخ اسلام

گام اول: پیش نیاز

عناوین	سرفصل ها	نام کتاب	مؤلف	انتشارات
آشنایی با منابع	۱. شناخت منابع کهن و اصیل تاریخی ۲. شناخت منابع جدید ۳. شناخت مؤلفان شیعه، اهل سنت و مستشرقین	تاریخ نگاری در اسلام	سیدصادق سبحانی، هادی عالم زاده	سمت
جاهلیت	۱. آداب و رسوم و فرهنگ جاهلی ۲. ارتباط جاهلیت و اسلام	جزیره العرب پیش از اسلام	صادق آیینه وند	بی جا
		تاریخ اسلام (بخش اول کتاب)	مهدی پیشوایی	دفتر نشر معارف ۱۳۸۲ قم
سیره پیامبر(ص)	۱. اخلاق نبوی ۲. سیره سیاسی پیامبر(ص) ۳. سیره عبادی ۴. سیره اجتماعی	تاریخ صدر اسلام	غلامحسن زرگری نژاد	سمت
		چکیده تاریخ پیامبر(ص)	محمدابراهیم آیتی و ابوالقاسم گرجی	سمت
		سیرت جاودانه	جعفر مرتضی عاملی، ترجمه محمد سپهری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
		نقد و بررسی منابع سیره نبوی	رسول جعفریان	
خلفای راشدین	۱. بیان روش سیاسی خلفا در دوران حکومت و پیروان آن ۲. بررسی سیره شخصی خلفا ۳. میزان تبعیت خلفا از پیامبر به عنوان جانشین	جانشینی	ویلفرد مادلونگ، ترجمه احمد نمایی و دیگران	آستان قدس رضوی
		تاریخ خلفا	رسول جعفریان	
		تاریخ سیاسی اسلام (بخش مربوط به خلفای	حسن ابراهیم حسن، ترجمه ابوالقاسم	دلیل ما

	پاینده	راشدین)	
جاویدان، تهران	یوسف غلامی	پس از غروب	

سیر مطالعاتی تاریخ اسلام

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	ناشر
آشنایی با سیره اهل بیت(ع)	۱. آشنایی با اهمیت سیره اهل بیت و جایگاه آن در دین	سیری در سیره ائمه اطهار(ع)	مرتضی مطهری	انتشارات صدرا
	۲. آشنایی اجمالی با سیره معصومین			
شناخت سیره اهل بیت به شکل معجزا و تخصصی	۱. امام علی(ع)	۱. پژوهشی پیرامون زندگی علی(ع)	۱. جعفر سبحانی	۱. جهان آراء قم
	۲. حضرت زهرا(س)	۲. زندگانی فاطمه زهرا(س)	۲. سید جعفر شهیدی	۲. دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۲
		۳. فاطمه زهرا(س) اسوه زندگی	۳. محمد تقی مدرس ترجمه مهدی عبد الهی	۳. فجر قرآن کریم، قم
		۴. زندگانی امام حسن(ع)	۴. سید هاشم رسول محلاتی	۴. دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۹.
	۳. امام حسن(ع)	۵. صلح امام حسن(ع) (پرشکوه ترین نرمش قهرمانانه تاریخ)	۵. آل یاسین، ترجمه سید علی خامنه ای	موسسه انتشارات آسیا ۱۳۷۱
	۴. امام حسین(ع)	۶. بررسی تاریخ عاشورا	۶. محمد ابراهیم آیتی	انتشارات امام عصر(عج) ۱۳۸۵، تهران
		۷. درسی که حسین(ع) به انسانها آموخت	۷. سید عبدالکریم هاشمی نژاد	شاهد ۱۳۸۰، فراهانی ۱۳۸۱

سیر مطالعاتی تاریخ اسلام

کام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	ناشر
شناخت سیره اهل بیت به شکل مجزا و تخصصی	۱۵. امام سجاده (ع)	۸. نقش امام سجاده (ع) در رهبری شیعه	۸. محسن رنجبر	۸. انتشارات مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره)
	۱۶. امام باقر (ع)	۹. نگاه‌های بر زندگی امام باقر (ع)	۹. محمد محمدی اشتهدادی	۹. نشر مطهر، تهران، ۱۳۷۴.
		۱۰. پیشوای پنجم امام باقر (ع)	۱۰. هیئت تحریریه مؤسسه در راه حق	۱۰. مؤسسه در راه حق
		۱۱. در مکتب احیاء گرتشیع امام صادق (ع)	۱۱. علی قائمی	۱۱. پیام قدس
		۱۲. فضائل و سیره امام صادق (ع)	۱۲. عباس عزیزی	۱۲. صلاة، قم، ۱۳۸۱.
	۱۷. امام صادق (ع)	۱۳. حضرت امام موسی کاظم (ع)	۱۳. مؤسسه در راه حق	۱۳. نور الاسلام، قم، ۱۳۶۵.
		۱۴. گزیده ای از منتهی الآمال	۱۴. رضا استادی	۱۴. دفتر برگزیده ۱۳۷۹
	۱۸. امام کاظم (ع)	۱۵. زندگانی سیاسی هشتمین امام شیعیان	۱۵. جعفر مرتضی عاملی، ترجمه خلیل خلیلیان	۱۵. دفتر نشر فرهنگ اسلامی
		۱۶. سرگذشت و شهادت هشتمین امام شیعیان	۱۶. علی غنوری	۱۶. مؤسسه فرهنگی انتشاراتی نقش ۱۳۷۶.

سیر مطالعاتی تاریخ اسلام

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	کتاب	مؤلف	ناشر
شناخت سیره اهل بیت (ع) به شکل میجزا و تخصصی	۱۰. امام جواد(ع)	۱۷ زندگی امام جواد(ع)	۱۷ احمد صادقی اردستانی	
		۱۸ زندگی سیاسی امام جواد(ع)	۱۸ جعفر مرتضی عاملی	
	۱۱. امام هادی(ع)	سرچشمه های نور امام هادی(ع)	۱۹ مؤسسه البلاغ	
		جامعه کبیره، یادگار فرهنگی امام هادی(ع)	۲۰ سعید حقیقی	۲۰ مجله قدس ۱۸ بهمن ۱۳۸۲ مقاله
		امام هادی(ع)	سازمان تبلیغات اسلامی واحد ترجمه و تدوین	سازمان تبلیغات اسلامی ۱۳۶۸
۱۲. امام حسن عسکری(ع)	۲۱. حضرت امام حسن عسکری(ع)	۲۱ مهدی آیت اللهی	۲۱ جهان آراء، تهران، ۱۳۷۶.	
		۲۲. خورشید سامرا امام حسین عسکری(ع)	۲۲ گروه مؤلفان، ترجمه حاتمی	۲۲ مجمع جهانی اهل بیت، قم، ۱۳۷۵.
۱۳. امام مهدی(عج)	۲۳. تاریخ سیاسی غیبت امام دوازدهم	۲۳ جاسم حسین ترجمه سید محمد تقی آیت اللهی	موسسه امیر کبیر تهران ۱۳۶۷	
		۲۴. نگاهی تحلیلی به زندگی حضرت مهدی(عج)	۲۴ جمعی از نویسندگان	۲۴ سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹.

سیر مطالعاتی تاریخ اسلام

گام سوم: تخصصی

عناوین	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
. امویان	۱. کیفیت انتقال قدرت به بنی امیه ۲. حاکمان بنی امیه و گستره حکومت آنها	۱. دولت امویان	اسهیل طقّوس، ترجمه حجت الله جوادکی	۱ پژوهشگاه، حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۰
	۳. امل میان ائمه و امویان ۴. ضاع و احوال سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مردم ۵. مرادوات امویان با سایر حکومت ها	۲. تحلیل نیم قرن سیاستهای تبلیغی امویان در شام (فصل چهارم به بعد)	۲. فهیمه فرهمند پور	
		۳. تاریخ سیاسی اسلام در عصر امویان	۳. حسینعلی ممتحن	۳. دانشگاه شهید بهشتی (ره)،
		۴. تاریخ سیاسی اسلام- تاریخ خلفا از رحلت تا زوال امویان (بخش مربوط به امویان)	۴. رسول جعفریان	۴. دلیل ما، ۱۳۸۲.
.عباسیان	۱. چگونگی انتقال قدرت از امویان به عباسیان ۲. موضع حاکمان عباسی در قبال ائمه و شیعیان ۳. نحوه اداره حکومت ۴. دوره های مختلف و گستره حکومت عباسیان	۱. دولت عباسیان	اسهیل طقّوش ترجمه حجت الله جوادکی	۱ پژوهشگاه حوزه و دانشگاه ۱۳۸۰
		۲. حکومت عباسیان در بینگاه تاریخ	۲. معتمد خراسانی	۲. هجرت، تهران.
		۳. تحلیلی در تاریخ بنی عباس	۳. محمد هاشمی	
		۴. فراهم آمدن زمینه های سیاسی و اجتماعی نهضت عباسیان در خراسان	۴. شعبان ترجمه پروین ترکمنی آذر	۴. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات تهران، ۱۳۸۶.

سیر مطالعاتی تاریخ اسلام

گام سوم: تخصصی

عناوین	سرفصل ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
فرهنگ و تمدن	۱. آشنایی با مؤلفه های فرهنگ و تمدن ۲. فرهنگ و تمدن در صدر اسلام ۳. فرهنگ و تمدن در دوره بنی امیه ۴. فرهنگ و تمدن در دوره بنی عباسیان	۱. تمدن اسلامی در قرن چهارم (۲ جلد)	۱. آدام منز ترجمه علیرضا ذکاوتی	امیر کبیر
		۲. کارنامه اسلام	۲. عبدالحسین زرین کوب	امیر کبیر، تهران، ۱۳۷۶
		۳. تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۳. فاطمه جان احمدی	دفتر نشر معارف ۱۳۸۷
تاریخ تشیع	مفهوم سیاسی روند تحولات و پیشرفت جغرافیای تاریخی تشیع ائمه (ع) و شیعیان	۱. تاریخ تشیع	۱. غلامحسین محرمی	موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی ره
		۲. تاریخ تشیع (زیر نظر احمد رضا خضری)	۲. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	انتشارات سمت
		۳. تاریخ تشیع	۳. محمد حسین جعفریس	دفتر نشر فرهنگ اسلامی ۱۳۵۹

تاریخ معاصر

سیر مطالعاتی تاریخ معاصر

گام اول: پیش‌نیاز

عنوان	سرفصل‌ها	منبع	مؤلف	انتشارات
صفویه	۱. چگونگی روی کار آمدن صفویان	۱. تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دوران صفویه	عباسعلی غفاری فرد، عبدالحسین نوایی	سمت
	۲. اهمیت و پایگاه دین در حکومت صفویه	۲. تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران در دوره صفویه (کل کتاب به غیر از صفحات ۱۱۸ تا ۱۵۴ و ۱۷۷ تا ۱۹۲).	عباس قدیانی	فرهنگ مکتوب
	۳. علما و درباریان صفویه			
	۴. بررسی مسایل سیاسی و اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی	۳. دین و سیاست در دوره صفویه	رسول جعفریان	انصاریان، ۱۳۷۰
افشاریه و زندیه	۱. چگونگی انتقال قدرت به افشاریه و تحولات دوره افشاریه	۴. صفویان نماد اقتدار ایران (۲ جلد) (مطالعه‌ی این کتاب اختیاری است)	محمدباقر پورامینی	نورالسجاد، ۱۳۸۱، قم
	۲. روی کار آمدن سلسله زندیه	۱. مختصر تاریخ ایران در دوره‌های افشاریه و زندیه	رضا شعبانی	نشر سخن، ۱۳۷۸
	۳. تحولات دوره حکومت زندیه	۲. تاریخ ایران کمبریج (قسمت اول از نادرشاه تا زندیه)		مهتاب، ۱۳۸۸، تهران
			۳. ایران در زمان نادرشاه (از ص ۷ تا ۴۵ و ۱۴۴ تا ص ۲۰۰)	مینورسکی ترجمه‌ی رشید یاسمی

سیر مطالعاتی تاریخ معاصر

گام اول: پیش‌نیاز

انتشارات	مؤلف	منبع	سرفصل‌ها	عنوان
نامک، تهران، ۱۳۸۸	محمود حکیمی	۱. تاریخ معاصر ایران در دوره‌ی قاجار	۱. کیفیت انتقال قدرت به قاجاریان ۲. شناخت مسایل سیاسی و اجتماعی و اقتصادی ایران ۳. حضور و نفوذ بیگانگان در حکومت ایران	قاجاریه
دفتر انتشارات اسلامی، قم	اکبر هاشمی رفسنجانی	۲. امیرکبیر یا قهرمان مبارزه با استعمار		
دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی	علی اکبر ولایتی	۳. تاریخ روابط خارجی ایران در دوران ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه		
اساطیر	سعید نفیسی	۴. تاریخ اجتماعی و سیاسی ایران در دوره معاصر (از آغاز سلطنت قاجاریه تا سرانجام فتحعلی شاه)		

سیر مطالعاتی تاریخ معاصر

گام دوم: مقدماتی

عنوان	سرفصل‌ها	منبع	مؤلف	انتشارات
مشروطه	۱. روند شکل‌گیری مشروطه ۲. علما و مشروطیت ۳. تأثیرات مشروطه در حکومت و جامعه ۴. آشنایی با دیدگاه‌های مختلف درباره‌ی مشروطه	۱. تاریخ تحولات سیاسی ایران (بخش مشروطه)	موسی نجفی و موسی حقانی	مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران
		۲. کارنامه‌ی شیخ فضل الله نوری	علی ابوالحسنی	عبرت، ۱۳۸۰، تهران
		۳. بررسی مبانی فکری و اجتماعی مشروطیت ایران	انتشارات مؤسسه و توسعه علوم انسانی	انتشارات دانشگاه تهران
		۴. شیخ فضل الله نوری و مکتب تاریخ‌نگاری مشروطه	علی ابوالحسنی	مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، ۱۳۸۵، تهران
		۵. مجله‌ی آموزه (جلد چهارم) بررسی و نقد علمی فریدون آدمیت، ادوارد براون، آبراهامیان، ابراهیم صفایی، احتشام السلطنه، آقاجنقی قوچانی، علی ابوالحسنی و محمد مددپور و چند نویسنده‌ی روسی (مطالعه این کتاب اختیاری است)		انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) قم، ۱۳۸۲،
		۶. مجله‌ی آموزه (جلد سوم) بررسی مواضع فکری و عملی چند تن از عالمان بزرگ و مؤثر در روند مشروطه		انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، قم، ۱۳۸۲

سیر مطالعاتی تاریخ معاصر

گام دوم: مقدماتی

انتشارات	مؤلف	منبع	سرفصل‌ها	عنوان
عروج، ۱۳۷۸ تهران مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، بنیاد مستضعفان و جانبازان	حمید بصیر منش فرهاد رستمی	۱. علما و رژیم رضاشاه ۲. پهلوی‌ها (جلد اول تا ص ۶۴)	۱. نحوه روی کار آمدن رضاخان ۲. سیاست دین‌زدایی رضا شاه	پهلوی اول
مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۲، تهران	فرحناز حسام	۲. دولت و نیروهای اجتماعی در عصر پهلوی اول	۳. نفوذ عوامل بیگانه در دربار	
مؤسسه آموزش عالی باقر العلوم، قم، ۱۳۸۰	رحمت عباس تبار	۳. خط و مشی‌های عمومی دولت پهلوی اول	۴. تحولات سیاسی و اجتماعی در ایران	

کام اول: پیش‌نیاز

کام سوم (تخصصی)

عنوان	سرفصل‌ها	منبع	مؤلف	انتشارات
پهلوی دوم	۱. نقش عوامل بیگانه در به قدرت رسیدن محمد رضا پهلوی	۱. تاریخ تحولات سیاسی ایران (از صفحه ۴۵۹ تا ص ۵۲۷)	موسی حقانی، موسی نجفی	موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران
	۲. مخالفین حکومت و عملکردشان در این دوره	۲. تاریخ سیاسی معاصر ایران (ج ۲)	جلال الدین مدنی	دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۶۱
	۳. ادامه سیاست اسلام‌زدایی در دوره‌ی پهلوی دوم	۳. جریان‌ها و جنبش‌های سیاسی مذهبی ایران (۱۳۵۷-۱۳۲۰)	رسول جعفریان	موسسه خانه کتاب ایران
	۴. بررسی تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی	۴. مروری بر سیاست خارجی ایران در دوران پهلوی	منوچهر محمدی	دادگستر ۱۳۷۸ تهران
انقلاب اسلامی	۱. عوامل و ریشه‌های انقلاب	۱. بررسی و تحلیل بر نهضت امام خمینی (ره) (ج ۱ و ۲)	حمید روحانی	مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۷۴
	۲. توطئه‌های دشمن و چگونگی مقابله با آن	۲. حدیث پیمان	حمید پارسانیا	نشر معارف
	۳. نتایج و دستاوردهای انقلاب اسلامی	۳. تحلیل بر انقلاب اسلامی	منوچهر محمدی	مؤسسه انتشارات امیر کبیر، ۱۳۶۵، تهران
		۴. آثار و نتایج انقلاب اسلامی ایران	محمدباقر حشمت زاده	موسسه فرهنگی دانش و اندیشه، ۱۳۸۱ تهران
		۵. گزیده‌ی انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	عباسعلی عمید زنجانی	نشر کتاب سیاسی، تهران
		۶. آیین انقلاب اسلامی (گزیده‌ای از اندیشه و آرای امام خمینی (ره) (بخش دوم کتاب)	مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)	مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۷۳

انقلاب

سیر مطالعاتی انقلاب اسلامی

پیش نیاز

عنوان	سرفصل‌ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
مفهوم‌شناسی انقلاب	تعریف انقلاب تفاوت و مشابهات انقلاب‌ها در جهان (فرانسه، روسیه، ایران،) انقلاب در اصطلاحات مختلف	۱. تاریخ سیاسی معاصر ایران، (بحث انقلاب‌ها)	جلال الدین مدنی	تهران- مدیریت آموزش علمی دانشکده آفسری
		۲. درآمدی بر نظریه انقلاب اسلامی (مبحث تعریف و انواع انقلاب)	احمد جهان بزرگی	
		۳. فرهنگ علوم سیاسی	علی - آقا بخشی	
		۴. درآمدی بر نظریه دولت اسلام	احمد جان بزرگی	
تئوریا و ارزش انقلاب اسلامی	تئوریهای مختلف انقلاب نقش ارزشها در انقلاب طبقه‌بندی ارزشها	تحلیل بر انقلاب اسلامی	منوچهر محمدی	امیرکبیر/۱۳۵۶.
		انقلاب اسلامی چرایی و چگونگی رخداد آن.	جمعی از نویسندگان	نشر معارف، ۱۳۸۱.
		بررسی اجمالی نهضت‌های -اسلامی- در صد ساله اخیر	مرتضی مطهری	
		بررسی نهضت امام خمینی چند جلدی	حمید روحانی	

سیر مطالعاتی انقلاب اسلامی

گام دوم: مقدماتی

عنوان	سرفصل‌ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
زمینه‌های انقلاب اسلامی ۱. تحولات سیاسی	تحولات سیاسی داخلی (شاهان، صدراعظم‌ها، روشنفکران اسلامی و غربی) تحولات سیاسی خارجی تحولات	۱. تاریخ سیاسی معاصر	جلال الدین مدنی	قم-انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه، قم، ۱۳۹۱.
		۲. زمینه‌های انقلاب اسلامی	منوچهر محمدی	امیرکبیر.
		۳. تحولات سیاسی ایران در دوره قاجار	ناصر تکمیل همایون	تهران، بی تا.
		۴. در خدمت و خیانت روشنفکران	جلال آل احمد	تهران، ۱۳۵۷.
		۵. انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	عباسعلی عمیدزنجانی	انتشارات، نویسنده، تهران.
زمینه‌ها ۲. تحولات دینی	وضعیت حوزه‌ها و حوزه نجف، حوزه قم، علماء و مراجع (میرزای شیرازی بزرگ، مرحوم نائینی، فال امیری شیرازی، آشتیانی). عملکرد علماء	۱. تاریخ سیاسی معاصر (بخش تحولات دینی، وضعیت حوزه‌ها)	جلال الدین مدنی	انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین، ۱۳۶۱.
		۲. زمینه‌های انقلاب اسلامی	منوچهر محمدی	امیرکبیر
		۳. تاریخ بیداری ایرانیان	ناظم الاسلام کرمانی	تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۶.
		۴. تحریم تنباکو	ابراهیم تیموری	تهران، ۱۳۲۸
		۵. میرزای شیرازی	شیخ آقا بزرگ تهرانی	وزارت ارشاد اسلامی، تهران، ۱۳۶۱.

سیر مطالعاتی انقلاب اسلامی

کام دوم: مقدماتی

انتشارات	مؤلف	کتاب	سرفصل‌ها	عنوان
قم، انتشارات اسلامی.	۱. جلال‌الدین مدنی	۱. تاریخ سیاسی معاصر (بخش تنباکو)	نهضت تنباکو، آثار و پیامدهای	زمینه‌های انقلاب اسلامی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۲.	۲. حمید پارسانیا	۲. حدیث پیمانہ	تنباکو، آسیب‌شناسی جریان تنباکو (نقد جریان، نقد نظریه پردازان)	۳. و نهضت تنباکو
قم، انتشارات اسلامی.	۳. عباسعلی عمیدزنجانی	۳. انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن		

سیر مطالعاتی انقلاب اسلامی

گام دوم: مقدماتی

عنوان	سرفصل‌ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
۴. نهضت مشروطه	۱. زمینه‌های مشروطه، ۱. قراردادها، ۲. تحولات سیاسی داخلی و خارجی، ۳. تحولات دینی ۴. نقش علماء در مشروطه ۵. نقش روشنفکران در مشروطه آثار و پیامدهای مشروطه آسیب‌شناسی جریان مشروطه (نقدجریان) نقد نظریه پردازان علل شکست مشروطه دستاوردهای مشروطه نقش شیخ فضل‌الله نوری در مشروطه	۱. تاریخ سیاسی معاصر (بخش مشروطه)	۱. جلال‌الدین مدنی	
		۲. انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	۲. عباسعلی عمید زنجانی	قم، انتشارات اسلامی
		۳. فقه اسلامی، ج دوم (نظام سیاسی و رهبری در اسلام)	عباسعلی عمید زنجانی	تهران، نشر کتاب سیاسی، ۱۳۷۰.
		۴. تفکر نوین سیاسی اسلام.	حمید عنایت، ترجمه: ابوطالب صارمی	انتشارات امیرکبیر.
		اصول سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران	احمد بخشایشی اردستانی	تهران، آوای نور، ۱۳۷۵
		نقش شیخ فضل‌الله نوری در مشروطه	مهدی انصاری	انتشارات امیرکبیر.
		انقلاب اسلامی ایران	جمعی از نویسندگان	قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۸۳
		بررسی و تحقیق در نهضت مشروطیت ایران	رسول جعفریان	قم، توس، ۱۳۶۹.
		تاریخ انقلاب مشروطیت	مهدی ملک زاده	انتشارات علمی، ۱۳۷۳.
شیخ فضل‌الله نوری و مشروطیت (رویارویی دو اندیشه)	مهدی انصاری	انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۶.		

سیر مطالعاتی انقلاب اسلامی

مرحله: مقدماتی

عنوان	سرفصل‌ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
زمینه‌ها ۵. تغییر حکومت از قاجاریه به پهلوی	زمینه‌های تغییر حکومت آثار و پیامدها (تاجگذاری رضا خان) اقدامات رضا خان: استبدادی ستیز با مذهب باستان‌گرایی آسیب شناسی جریان قاجار	انقلاب اسلامی ایران	جمعی از نویسندگان: تدوین نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها	قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۸۴.
		انقلاب اسلامی در ایران	حامدالگار، ترجمه مرتضی اسعدی و حسن چیدری	تهران، قلم، ۱۳۶۱.
		ایران در دوره سلطنت قاجار	علی اصغر شمیم	تهران، افکار، ۱۳۷۴.
		تاریخ بیداری ایرانیان	ناظم الاسلام، کرمانی	انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۲.

سیر مطالعاتی انقلاب اسلامی

گام سوم: تخصصی

عنوان	سرفصل‌ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
انقلاب در اصطلاحات مختلف	اصطلاحات مختلف (کودتا، شورش، جنبش، نهضت، انقلاب سبز، انقلاب مخملی، انقلاب اسلامی)	تاریخ سیاسی معاصر	جلال‌الدین مدنی	قم، انتشارات اسلامی.
		انقلاب اسلامی در مقایسه با انقلاب‌های فرانسه و روسیه	منوچهر محمدی	تهران، نویسنده، ۱۳۷۰.
		انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	عباسعلی عمیدزنجانی	تهران، نشر کتاب سیاسی، ۱۳۷۱.
انواع انقلاب‌ها	انقلاب اقتصادی، انقلاب صنعتی، انقلاب مخملی در کشور شرقی و غربی، انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی در مقایسه با انقلاب‌های فرانسه و روسیه	منوچهر محمدی	تهران، نویسنده، ۱۳۷۰
		انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	عباسعلی عمیدزنجانی	تهران، نشر کتاب سیاسی، ۱۳۷۱.
ارکان انقلاب	ارکان انقلاب اسلامی الف) رکن ایدئولوژی و نقش آن در انقلاب‌ها (فرانسه، روسیه، ایران) ب) نقش رهبری (ادوار رهبری، امام خمینی) ج. مردم: طبقات مختلف جامعه ایرانی	۱. زمینه‌های انقلاب اسلامی	۱. منوچهر محمدی	تهران، نویسنده، ۱۳۷۱.
		۲. آسیب‌شناسی ارکان انقلاب اسلامی	۲. عبدالله حاجی صادقی	انتشارات زمزم، قم.
		۳. انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	عباسعلی عمید زنجانی	تهران، نشر کتاب سیاسی، ۱۳۷۱.
		۴. آشنایی با قانون اساسی	محمد جواد صفار	انتشارات استادی.
		۵. از مرجعیت تا تبعید امام خمینی (ره)	عبدالوهاب فراتی	تهران، اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۷۸.

سیر مطالعاتی انقلاب اسلامی

گام سوم: تخصصی

عنوان	سرفصل‌ها	کتاب	مؤلف	انتشارات
آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی	پیروزی انقلاب اسلامی و حاکمیت لیبرال‌ها، حاکمیت نیروهای انقلابی، خطرها، تهدیدها و دستاوردهای انقلاب آفات انقلاب، (۱) نفوذ فرصت طلب‌ها (۲) رجعت تدریجی به ارزش‌های فرهنگی طرد شده (۳) خستگی نیروهای انقلابی و از دست دادن روحیه انقلابی	تحلیلی برانقلاب اسلامی، ص ۵۶ به بعد	منوچهر محمدی	تهران، نویسنده.
		انقلاب اسلامی، چرایی و چگونگی رخداد آن ص ۱۶۸ تا آخر آسیب‌شناسی	جمعی از نویسندگان	دفتر نشر معارف، قم، ۱۳۸۱.
		آسیب‌های فراوی نهضت ص ۱۹۲ به بعد.	مرتضی مطهری	قم، صدرا.
		انقلاب اسلامی چالش‌ها و بحران‌ها، ص ۱۲۵ به بعد	عبدالوهاب فراتی	تهران، اسناد انقلاب اسلامی.
		آسیب‌شناسی ارکان انقلاب اسلامی	عبدالله حاجی صادقی	انتشارات زمزم، قم.
عوامل سقوط	عوامل سقوط: فاصله‌های طبقاتی، خط ثروت و قدرت قانون سنگینی و انحطاط جامعه‌ها، سقوط اخلاقی، ظلم و بی‌عدالتی، تفرقه و اختلاف، دنیاگرایی سران امت، عبرت نگرفتن از انقراض امت‌های پیشین، عدم پیروی از رهبر جامعه، فاصله گرفتن از اسلام	عوامل سقوط حکومت‌ها در قرآن و نهج البلاغه	نصرت الله جمالی	
		ظهور و سقوط تمدن‌ها از دیدگاه قرآن	علی کرمی فریدونی	نسیم انتظار، قم، ۱۳۸۳.
		علل و عوامل ضعف و انحطاط مسلمین در اندیشه سید جمال	سیداحمد موثقی	
		علل انحطاط تمدن‌ها از دیدگاه قرآن کریم	احمد علی قانع	شرکت نشر بین الملل سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹.

زنان

سیر مطالعاتی مطالعات زنان

گام اول: پیش نیاز

عنوان	سرفصل	نام کتاب	مؤلف	انتشارات و محل چاپ	صفحات انتخاب شده
الف) شخصیت زن در اسلام	مسائل کلی حوزه زن و خانواده	سی دی مساله شناسی	استاد زیبایی نژاد	دفتر مطالعات و تحقیقات زنان	
	۱. نگاه اسلام به زن ۲. مقام انسانی زن از نظر قرآن ۳. مبانی طبیعی حقوق خانوادگی ۴. تفاوت های زن و مرد	نظام حقوق زن در اسلام	شهید مرتضی مطهری	صدرا	فصل های ۵ و ۶ و ۷ صفحات ۱۱۱ و ۱۷۷
	اصول کلی نگرش اسلامی به زن	درآمدی بر نظام شخصیت زن در اسلام	محمد رضا زیبایی نژاد محمد تقی سبحانی	دفتر مطالعات و تحقیقات زنان ، قم ۱۳۸۱	صفحات ۳۵ تا ۹۰
	تفسیر آیات مربوط به شخصیت زن	زن در قرآن	علامه محمد حسین طباطبایی	دفتر تنظیم و نشر آثار علامه طباطبایی، قم ۱۳۸۴	صفحه ۱ تا ۱۰۰ فصل اول زن

سیر مطالعاتی مطالعات زنان

کام اول : پیش نیاز

عنوان	سرفصل	نام کتاب	مؤلف	انتشارات و محل چاپ	صفحات انتخاب شده
ب) زن در نگاه فمینیسم توضیحات: پیش‌بینی می‌شود مرحله‌ی دوم از گام اول سه ماه به طول بیانجام	۱. مبانی فکری غرب و ارتباط آن با مباحث زنان	درآمدی بر نظام شخصیت زن در اسلام	محمدرضا زیبایی نژاد - محمدتقی جعفری	دفتر مطالعات و تحقیقات زنان قم	۱۵ تا ص ۲۴ بخش اول فصل اول مبانی فکری غرب در نگرش به شخصیت زن
	۲. واژه و تاریخچه فمینیسم مفهوم برابری	فمینیسم و دانش‌های فمینیستی (ترجمه و نقد مجموعه مقالات دایره المعارف؟)	مترجم عباس یزدانی، بهروز جندقی	از اول تا ص ۳۳	دفتر مطالعات و تحقیقات زنان قم ۱۳۸۲
	۳. تنوع دیدگاه‌های فمینیستی و هفت رویکرد عام در این زمینه دیدگاه‌های برخی رهبران این رویکردها نقد و ارزیابی رویکردها	نابرابری جنسی از دیدگاه اسلام و فمینیسم فمینیسم در آمریکا تا ۲۰۰۳	حسین بستان (نجفی) وندی شلیت و ... مترجم: معصومه محمدی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۲ دبیرخانه همایش سراسر زنان نشر معارف ۱۳۸۳	ص ۴۰ تا ص ۷۰
ج) جریان‌شناسی مباحث زنان در ایران	جریان‌شناسی مباحث زنان	جریان شناسی	ابراهیم شفیعی سروستانی		ص ۷۸ تا ص ۱۲۱
	آشنایی با فمینیسم اسلامی	فمینیسم اسلامی (از مجموعه مقالات هم‌اندیشی) جلد ۱	رضا مستمسک		ص ۴۵۱ تا ص ۴۷۵
	مقایسه‌ای میان جریان‌های نهضت زنان در غرب	درآمدی بر نظام شخصیت زن در اسلام	محمدرضا زیبایی نژاد محمدتقی سبحانی	دفتر مطالعات و تحقیقات زنان	ص ۱۰۳ تا ص ۱۷۵

سیر مطالعاتی مطالعات زنان

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	نام کتاب	مؤلف	انتشارات و محل چاپ	صفحات انتخاب شده
الف) زن و خانواده از دیدگاه آیات و روایات	آشنایی اجمالی با معتبرترین احادیث و آیات در باب زن خانواده	جریان شناسی	زهرا آیت اللهی	شورای فرهنگی اجتماعی زنان	تمام جلد دوم
	مباحث مربوط به خانواده در آیات و روایات از بعد اخلاقی وظایف اخلاقی زن در نقش مادر و همسر از دیدگاه اسلام	فمینیسم اسلامی (از مجموعه مقالات هم‌اندیشی) جلد ۱	ابراهیم امینی		ج اول و دوم
		درآمدی بر نظام شخصیت زن در اسلام	دکتر احمد بهشتی		
ب) زن از دیدگاه برخی اندیشمندان مسلمان	مبانی طبیعی بودن حقوق و سایر دیدگاه‌های شهید مطهری در بحث زنان	نظام حقوق زن در اسلام	مرتضی مطهری (ره)	صدرا	فصل‌ها ۳ و ۴ و ۵ و ۶
	اندیشه‌های ناب رهبر انقلاب در باب زن توضیحات: در صورت عدم دسترسی کتاب امام خمینی و الگوهای دین‌شناختی در مسایل زنان قم می‌تواند مطالعه شود.	تبیان دفتر	امام خمینی (ره)		
	مباحث نظری حوزه زنان	زن در آینه جمال و جلال	آیت الله عبدالله جوادی آملی	اسدی	فصل اول از هر ص ۶۸ تا ۹۵ فصل سوم الف) هویت و شخصیت انسانی ص ۱۹۹ و ص ۲۰۸
		دذیای زن (گفت و گو با علامه سید محمدحسین فضل الله)	سید محمدحسین فضل الله	واحد ترجمه دفتر پژوهش و نشر سهروردی، تهران، ۱۳۸۱	
		زن در قرآن	علامه طباطبایی	دفتر تنظیم و نشر آثار علامه طباطبایی قم ۱۳۸۴	

سیر مطالعاتی مطالعات زنان

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	نام کتاب	مؤلف	انتشارات و محل چاپ	صفحات انتخاب شده
ج (برخی مسائل مهم مرتبط با حوزه زن و خانواده ۱- حجاب و پوشش	مسئله حجاب و پوشش از دیدگاه اسلامی	مسئله حجاب	مرتضی مطهری (ره)	صدرا	کل کتاب
		اخلاق جنسی در اسلام و جهان غرب	مرتضی مطهری (ره)	صدرا	کل کتاب
	بازگشت و روی آوری زنان و دختران عربی به حجاب و عفاف	دختران به عفاف روی می‌آورند (فمینیسم در ترازوی فقه ۶)	ترجمه سمانه مدنی و ندی یلت پریسا پورعلمداری؟؟	نشر معارف (نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها) قم، ۱۳۸۸	
		آرایش، مد و بهره‌کشی از زنان (مسایل، تحلیل‌ها و دیدگاهها)	جوزف هنس، ماری آلیس واتروز، ابولین رید ترجمه: افشنگ مقصودی	تهران، گل آذین، ۱۳۸۱	
		گرانفروشان به بهشت می‌روند	مهنا الفتی پور	سبط النبى (ص)، قم، ۱۳۸۷	
۲- خشونت	مقایسه‌ای بین راهبردهای فمینیسم و اسلام	نابرابری و ستم جنسی	حسین بستان (نجفی)	پژوهشکده حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۲	ص ۷۳ تا آخر کتاب ص ۱۳۳
		مقاله خشونت علیه زنان		نشریه حوراء شماره ۱۰	همه مقاله مطالعه شود
		اسلام و جامعه‌شناسی خانواده	حسین بستان (نجفی)	پژوهشکده حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۲	فصل خشونت جنسی در خانواده ص ۱۵۸ تا ص ۱۶۸

سیر مطالعاتی مطالعات زنان

گام دوم : مقدماتی

عنوان	سرفصل	نام کتاب	مؤلف	انتشارات و محل چاپ	صفحات انتخاب شده
ج (برخی مسائل مهم مرتبط با حوزه زن و خانواده	اشتغال زنان	مقاله: اشتغال زنان در جامعه	حجت الاسلام و مسلمین دکتر مسعود آذربایجانی	مجموعه مقالات هم اندیشی ج ۲	کل مقاله
	۳- اشتغال زنان	دیدگاه کلی اسلام در مورد اشتغال زنان موانع اشتغال تبعیض جنسی در محیط کار و مبحث کار خانگی ب	اسلام و تفاوت‌های جنسیتی	حسین بستان (نجفی)	فصل ششم ص ۱۵۱ تا ص ۱۸۲
	مرزبندی روشن بین الگوهای صحیح و ناصواب در عرصه فعالیت زنان و ارائه راهکارها با تکیه بر منابع دینی	مقاله: بررسی تحلیلی الگوی فعالیت زنان در جهان معاصر	علیرضا پیروزمند	مجموعه مقالات هم اندیشی	فصل خشونت جنسی در خانواده ص ۱۵۸ تا ص ۱۶۸
د (وضعیت خانواده در غرب	نقد و بررسی بحران خانواده در غرب با استناد به وضعیت جهانی بوجود آمده ریشه‌یابی معضلات و ارائه راه‌حلهایی برای غلبه بر آنها	جنگ علیه خانواده	ویلیام گاردنر ترجمه معصومه محمدی		فصل ۱۱ بخش دوم زنان رویاروی خانواده اشتباه فمینیسم ص ۲۱۲ تا ص ۱۶۷
	جنگ علیه خانواده	ویلیام گاردنر ترجمه معصومه محمدی		زبان در جنگ به جبهه‌ی نظامی جبهه‌ی خانه جبهه‌ی کودک ص ۲۱۳ تا ص ۲۳۰	
ه (بررسی شبهات	نگاهی گذرا بر شبهات حقوقی پیرامون مسائل زنان	سید حسین حسینی	مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما ۱۳۸۰		بخش دوم از ص ۶۵ تا ص ۲۴۱
	زن در آیین‌ی جلال و جمال	عبدالله جوادی آملی	اسدی		فصل چهارم: پاسخ به شبهات ص ۲۷۳ تا ص ۳۵۷

سیر مطالعاتی مطالعات زنان

کام سوم : تخصصی

عنوان	سرفصل	نام کتاب	مؤلف	انتشارات و محل چاپ	صفحات انتخاب شده
الف) جامعه شناسی	دیدگاههای اسلامی در مورد جامعه‌شناسی خانواده	اسلام و جامعه‌شناسی خانواده	حسین بستان		ص ۶۷ فصل دوم کارکردهای خانواده ص ۱۱۶ و نابرابری جنسی در خانواده ص ۱۱۷ تا ص ۱۵۳
	جامعه‌شناسی زنان از زبان یک زن جامعه‌شناس غربی است که تحت تأثیر اندیشه‌های فمینیستی قرار گرفته لذا جهت مطالعه انتخاب شد تا پژوهشگر با مقایسه این مباحث و مباحث اسلامی در کتاب قبلی به جمع‌بندی کاملی برسد.	جامعه‌شناسی زنان	پاملا بوت کلروالاس منیژه نجم عراقی		فصل ۴ و ۵ و ۶
ب) روانشناسی زن و خانواده	احادیث مرتبط با مباحث روانشناسی خانواده در یک دسته بندی جدید	خانواده از دیدگاه اسلام و روانشناسی	محمد رضا سالاری فر	وزارت علوم تحقیقات و فناوری (دانشگاه الزهرا) تهران، دفتر برنامه‌ریزی اجتماعی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۲	همه کتاب با سرعت مطالعه شود
	معروفترین نظریات روانشناسی در بحث زنان تفاوتهای زن و مرد	مبانی روانشناختی جنسیت	زهرة خسروی و همکاران	تهران، افکار، ۱۳۸۳	فصل‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴
	زنان و مردان با هم برابرند؟ اصلاً چنین نیست.		آلن و بارباراپیز ترجمه بیژن و پگاه پایدار		

سیر مطالعاتی مطالعات زنان

گام سوم: تخصصی

عنوان	سرفصل	نام کتاب	مؤلف	انتشارات و محل چاپ	صفحات انتخاب شده
ج) حقوق زن و خانواده	آشنایی با مواد قانونی مربوط به حقوق خانواده	نظام حقوق زن در اسلام	مرتضی مطهری	صدرا	فصل ۸، ۹، ۱۰، ۱۱ و مهریه نفقه ارث طلاق تعداد زوجات...
		حقوق خانواده ج اول (نکاح و انحلال آن)	سید حسین صفایی، اسدالله امامی		بخش اول و دوم و سوم
		حقوق مدنی خانواده	ناصر کاتوزیان	شرکت انتشار، تهران، چاپ چهارم ۱۳۷۵	
د) زن در اسناد بین الملل	کلیاتی درباره‌ی کنوانسیون رفع تبعیض کنوانسیون در بوته‌ی نقد فقهی کنوانسیون از منظر حقوق داخلی جمهوری اسلامی ایران کنوانسیون و الحاق	نقد کنوانسیون رفع کلیه‌ی اشکال تبعیض علیه زنان	فریبا عباسوند		پیوست ۱: متن کامل کنوانسیون فصل سوم ص ۲۱ تا ص ۲۷ فصل پنجم ۵۳ تا ۸۶ فصل ششم ۹۱ تا ۱۱۱ فصل هفتم ۷ صفحه اول ص ۱۲۵ تا ص ۱۳۲
		سند پکن (جزوه)	از آنجا که کتابهای موجود، در کنار ارائه‌ی مطلب، فاقد هرگونه نقد بودند لذا به مطالعه جزوه بسنده شد.		